

Duhovno življenje

BUENOS AIRES LETO 72 +++ 7 • AVGUST 2005

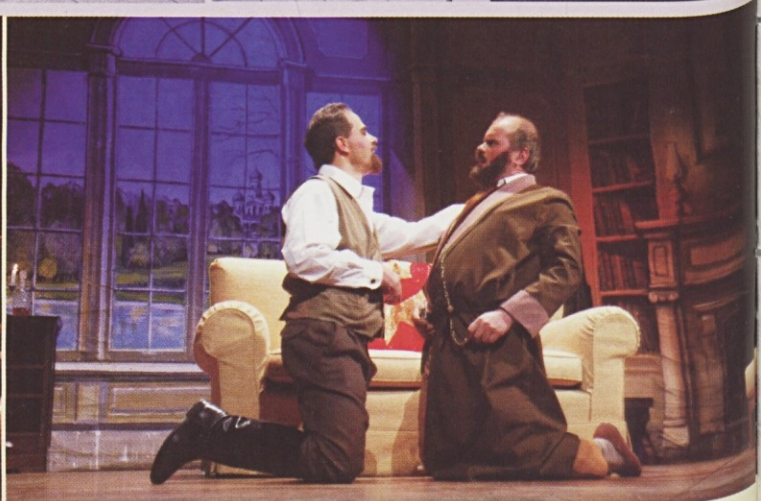

Karolina in univerzitetna
LJUBLJANA
koležica

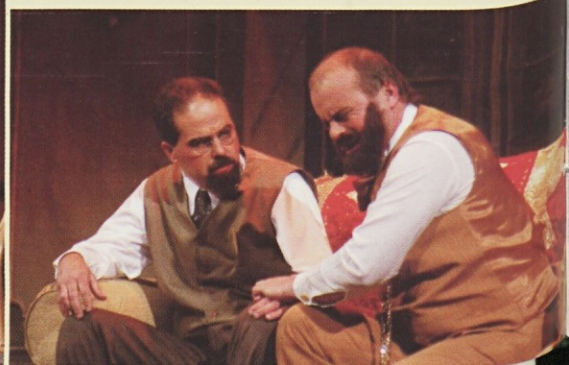

DOMOBRANSKA PROSLAVA. Maša v slovenski cerkvi in poklon žrtvam pred spomenikom na dvorišču Slovenske hiše.

Foto: Marko Vombergar

Igra **STRIČEK VANJA**, ki jo je uprizorilo Slovensko gledališče Buenos Aires v Našem domu v San Justu. Foto: Marko Vombergar

VPLIV PRETEKLOSTI

MARKO KREMŽAR

Vse manj je ljudi, ki so revolucijo doživljali, tako med nami v zdomstvu, kot v matični Sloveniji. Večina govori danes o njej v skladu s tem, kar so jim pripovedovali. Tako se dogaja, da so posledice nekdanje manipulacije polpretekle zgodovine, ki je bila dolga desetletja del zavestnega zavajanja prebivalstva s strani komunistične partije, vidne danes ne le med potomci nekdanje politične elite, ampak tudi med nekaterimi njihovimi dobronamernimi nasprotniki.

Znano je, da se v najtežjih letih totalitarnega režima starši niso upali pripovedovati otrokom o partizanskih umorih in mučenjih in da so molčali tudi taki, katerim so komunisti med vojno pobili najbližje sorodnike. Da ni bilo varno govoriti, so menili eni, drugi bi radi obvarovali otroke pred hudimi spomini, nekateri so želeli, da bi otroci živeli 'normalno', neobremenjeno življenje. Šola pa je poskrbela, da so vsi otroci srkali od prvih ur uradno 'resnico' o junaškem narodno osvobodilnem boju in o zločinski kolaboraciji, o herojih in izdajalcih. Poznali so spomenike OF, za grobišča, ki so jih nekdanji člani iste OF povzročili, nato pa skrbno prikrivali, niso vedeli. Slišali so tudi o vzvišeni revoluciji, ki je pod vodstvom velikega Tita peljala jugoslovanske narode po poti bratstva in edinosti v boljše čase.

Kasneje so ljudje spoznali, da je bilo v vsem tem govorjenju mnogo propagande, da revolucija ni prinesla boljših časov, temveč le privilegije 'novemu razredu', niso pa vsi pomislili, da je segala uradno zasnovana laž veliko dalj. Le redki so pomislili, da so zlagane ne le sanje o raju na zemlji, ampak tudi o narodnoosvobodilnem boju, katerega naj bi šele kasneje, po vojni, izrabila partija v svoje namene. Pravljica o velikem Titu in herojskem odporu proti okupatorju je bila preveč lepo prikazana, da bi se ji pošten, zaveden Slovenec lahko odpovedal le zato, ker neki nekdanji 'kolaboracionisti' trdijo, da je bilo drugače.

Le na tak način si lahko razlagamo, da smo ob šestdestletnici konca vojne, povojnih pobojev in pričetka komunistične totalitarne države morali poslušati ob spominskih slovesnostih razne govornike, ki so med tehtne besede mešali pol-

FOTO: MARKO VOMBERGAR

resnice, ki bi bile razumljive v ustih dedičev nekdanjih privilegijev, ne pa od poštenih oseb, ki se imajo za njihove idejne nasprotnike.

Želja teh lahkovernih rojakov, da bi prikazali obe strani revolucije kot enako krive, enako krvoločne, enako zapeljane, enako odgovorne, ne vodi v smeri neke idealne sprave, temveč krepi v omiljeni obliki stare partijske laži. Ko govorijo razni predstavniki o domobrancih in njihovi prisegi, naj bi bili vsaj toliko poštene, da bi besedilo takratne prisege prebrali, ne pa da ponavljajo za nekdanjimi partijskimi propagandisti in svojimi osnovnošolskimi učitelji povsem neresnično trditev, da so ti zavedni slovenski fantje 'prisegli Hitlerju'. Drugi spet, ki mislijo, da je 'dati vsakemu malo prav' primerna, če ne celo krščanska formula, se verjetno ne zavedajo, da v praksi soglašajo s starim predsednikom, ki je nekoč oznanjal med nami relativizem 'večih resnic'. Omenjeni govorniki naj bi pomislili, da je bila v totalitarni državi tudi laž totalna in da so jo v šolskih klopih z abecedo in s poštevanko leto za letom srkali tudi oni.

Nobene vojne ne smemo idealizirati, tudi državljanske ne. Tekla je kri, godile so se krivice na obeh straneh, v boju za preživetje je marsikdo na tej in na oni strani lahko prestopil meje dovoljenega. V boju so si resnično eni in drugi lahko podobni, nikakor pa ne v namenih, ki jih je zasledovala ta ali ona stran. Tu je simetrije konec.

Revolucija se ni pričela s povojnimi poboji leta 1945, tudi ne z domobransko prisego aprila 1944,

tudi ne z ustanovitvijo domobrancev septembra 1943, tudi ne z ustanovitvijo prve vaške straže in demokratične oborožene ilegale maja 1942, temveč po napadu Nemčije na Sovjetsko zvezo junija 1941. Takrat je sklenila jugoslovanska partija pod Brozom in Kardeljem, da bodo izrabili vojno in okupacijo za izvedbo komunistične revolucije med nami. To so storili v nasprotju s Stalinovim navodilom, naj evropske partije pustijo revolucionarne načrte za čas po vojni in naj sodelujejo z demokratičnimi skupinami v boju proti okupatorjem. Zato tudi razmer pri nas ni mogoče primerjati z medvojnimi razmerami drugod po Evropi, kjer so komunisti ta navodila ubogali.

Pri nas je partija sledila Leninovemu zgledu in zanetila revolucijo med vojno in uporabljala pri tem razmeram prilagojeno metodo 'Ljudskih front', ki so jo, po navodilih kominterne, druge evropske partije uspešno uporabljale v času med obema vojnoma. Tako se je pri nas prvotna partijska 'Protiimperialistična fronta' prelevila v 'Osvobodilno fronto', ki si je od prvega dne, brez sleherne utemeljitve, lastila monopol nad bojem proti okupatorju. Z izgovorom takega 'osvobajanja' so pričeli komunisti že jeseni 1941 s terorjem med Slovenci. Hoteli so ustvariti sovražnika tam, kjer ga ni bilo, to je med svojimi rojaki. Morali so pomoriti in mučiti nad tisoč nedolžnih ljudi, predno je prvi vaški stražar v samoobrambi prijel za orožje. Partija je tako s svojo OF zbudila med rojaki odpor, s tem pa vzela nase celotno odgovornost za vse žrtve državljanske vojne pa tudi za velik del okupatorjevih represalij.

Odpor proti okupatorju je bil potreben in ta namen je imela v prvi vrsti demokratična ilegala, ki je bila ustanovljena 27. aprila 1941, to je na dan, o katerem pravi partija, da je ustanovila svojo 'Protiimperialistično fronto'. Da je odpor proti okupatorju postal kmalu samoobramba pred partizani, ni krivda demokratov in preprostih slovenskih ljudi, temveč njih, ki so s terorjem nad svojimi rojaki izzvali samoobrambo kot edni možni izhod, ki so ga imele strahovane žrtve.

Če ne bi bilo partijskega terorja v letih 1941/42, bi bile vaške straže nepotrebne, potem tudi ne bi bilo domobrancev, ne državljanske vojne. Imeli bi dve ilegalni odporiški organizaciji, kot drugje po Evropi: demokratično in komunistično, legije in partizane. Da ni tako, niso krivi 'eni in drugi', marveč tisti, ki so revolucijo pričeli. Tudi ni res, da bi domobranci kdo zavajal ali izrabljal. Po razbitju vaških straž in po partizanskih likvidacijah svojih nasprotnikov septembra 1943 so domobranci prostovoljno nadaljevali s samoobram-

bo, katero so pričeli pol drugo leto prej kot vaški stražarji. Slovenski protikomunisti niso imeli drugih namenov kakor obvarovati sebi in svojim življenje pa svobodo, ki je komunistična teorija in praksa nista dopuščali.

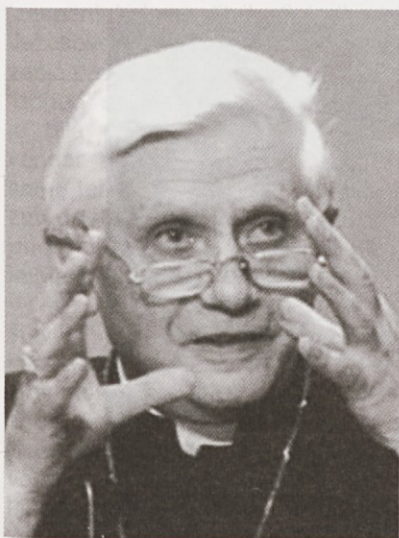
Ker ima v Sloveniji nekdanja partija še vedno v rokah monopol medijev, je malo verjetno, da se bo glede tega javno mnenje kmalu srečalo z resnico. Morda je edina velika skupnost, ki bi lahko imela na tiste čase res nepretrgan in nepristranski pogled, katoliška Cerkev, ker je bila med revolucijo in po njej glavni objekt komunističnega sovraštva. Uničiti Cerkev ni bil le eden od glavnih namenov partijske oblasti po vojni, ampak tudi njenih krvnikov med njo. Zato je jasn pogled na našo polpreteklost za slovenske katoličane dvakrat pomemben. Množica pomorjenih rojakov, med katerimi je nešteto pravih mučencev, bi mogla sedanjim slovenskim kristjanom govoriti bolj prepričljivo kot ves orkester monopolnih medijev, če bi jih ti hoteli razumeti in prepoznati kot del svojega občestva.

Mučenci nam neprestano šepetajo, a jim je treba prisluhniti, treba jih je spoštovati in verjeti ne le njihovi zvestobi, ampak tudi njihovi razsodnosti in modrosti. Kdor bi gledal v njih nesrečne zapeljance, bi jim kratil venec mučeništva, kar je velika krivica, pa čeprav storjena v dobri veri.

Prošnja za duhovniške poklice

Dobri in milostni Bog, Tvoj Božji Sin nam je naročil, naj Te kot gospodarja žetve prosimo, da pošlješ več delavcev na svojo žetev. Z zaupanjem Te zato prosimo, pokliči vsaj nekaj fantov iz naše skupnosti v duhovniški poklic. Izberi tiste, za katere veš, da bodo kot pravi apostoli neutrudno delali in se veselo žrtvovali za Tvojo slavo, v blagor Tvoje Cerkve in za naše večno življenje.

Milostno se ozri na to našo prošnjo, da se bo tako povečalo število Tvojih pastirjev med Tvojim ljudstvom. Široko odpri srca tistih, ki jih kličeš v svojo službo, da bodo ta Tvoj klic slišali in ga hvaležno sprejeli kot znak Tvojega posebnega zaupanja in ljubezni do njih. Obljubil si, da boš uslišal naše prošnje za več delavcev za Tvojo žetev. Gospod Jezus, obračamo se zato nate, da posreduješ pri svojem Očetu, gospodarju duhovne žetve, za duhovniške poklice v naši skupnosti. Amen.

Nastati mora spet radovednost do krščanstva

terim duši lastno življenje. To je vtis mnogih ljudi. Namesto da bi spoznali, da čaka tukaj nekaj svežega in tudi drznega, velikodušnega, kar ponuja pobeg iz plehkkih življenjskih navad, kar ne uspe mnogim. Toda prav tisti, ki so do cela prestali izkušnjo moderne, to vidijo.

Očitno se je tudi izgubila vednost o tem, kaj Cerkev pravzaprav je in naj bi bila. Resnični pomen znamenj in besed te vere je kakor skrit za megleno steno. Nasproti budističnemu zenu na primer ne bi nihče prišel na misel, da bi mogel to tvorbo razumeti tako preprosto in brez truda.

Nastati mora zavest o tem, da krščanstva v veliki meri dejansko sploh nič več ne poznamo. Kako mnoge podobe v kaki cerkvi na primer temu ali onemu že ničesar več ne povedo; ni več znano, kaj je bilo s tem pravzaprav mišljeno. Celo pojmi, ki so srednji generaciji ravno še domači, tabernakelj in tako naprej, so postali tujke. Kljub temu še vedno prevladuje zavest: krščanstvo, saj to poznamo, in zdaj iščimo kaj drugega.

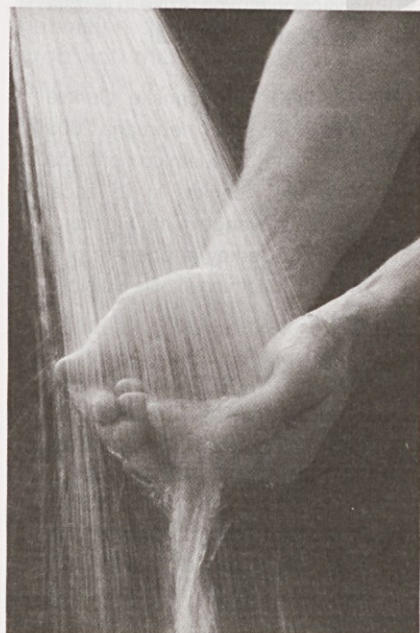
Nastati mora, da tako rečemo, spet radovednost do krščanstva, želja, da bi res spoznali, kaj je pravzaprav tu. Za oznanjevanje bi bilo zelo важно, da bi izpeljali ven iz tega občutja postanosti, že zdavnaj poznanega, da bi ustvarili radovednost glede na bogastvo, ki se tu skriva, in da bi na to bogastvo ne gledali kot na breme sistemov, temveč kot na življenjski zaklad, katerega je vredno spoznati.

Da na kratko anticipiramo to važno vprašanje: 'katoliško' - kaj

to pravzaprav pomeni? Ali je to določen sistem? Je to določen način urejanja sveta in stvari? V vaših spisih sem našel naslednji stavek: »Vsi ljudje so stvaritve enega Boga in zato vsi iste stopnje, vsi med seboj v bratskem sorodstvu, vsi odgovorni drug za drugega in vsi poklicani k ljubezni do bližnjega, kdorkoli naj to že bo.« Ali je to resnično katoliški stavek?

Upam, da je. Vera v Boga kot Stvarnika stoji v samem središču katolištva. Odtod potem izvajamo vero v enoto človeškosti v vseh ljudeh in v enakost človeškega dostojanstva.

Ali pa se da zdaj katolištvo kot življenjski sestav strniti v obrazec, o tem dvomim. Človek lahko poskuša pokazati bistvene prvine, toda to zahteva več kot kakršnokoli informacijo, - kakor se lahko na primer seznanim s pro-

SOL ZEMLJE - tako se v slovenščini glasi naslov ene najuspešnejših knjig Josepha Ratzingerja, sedanjega papeža Benedikta XVI. Knjiga s podnaslovom **Krščanstvo in katoliška Cerkev ob prelomu tisočletja** je pogovor nemškega časnikarja Petra Seewalda s tedanjim kardinalom Ratzingerjem. Izvirna izdaja knjige je v nemščini iz leta 1996. Slovenski prevod je izšel pri Družini v Ljubljani leta 1998. Navajamo odlomek iz začetka te knjige, kjer je govor o katoliški veri na splošno.

Sprva si je težko predstavljati, da bi moglo življenje v katoliški veri v do glednem času spet veljati za posebno moderno; četudi je, če ga natančneje opazujemo, morda vendarle najbolj alternativni, najbolj samozavedni in najradikalnejši način, kako živeti, ki si ga danes lahko mislimo.

Ljudje menijo, da poznajo Cerkev kot zelo star in medtem sklerotiziran sistem, ki postaja zmeraj bolj neprepusten in otrdel in tako rekoč oblikuje oklep, s ka-

gramom neke stranke. Gre za vživetje v življenjski sestav in to zaobsega celoto življenjskega zasnutka. Zato, mislim ni tega nikdar mogoče izraziti samo v besedah. Biti mora način življenja, vživetja, preplet z načinom mišljenja, razumevanja. Oboje se vzajemno oplaja.

Seveda je mogoče navesti bistvena težišča, ravno to, da človek najprej sploh veruje v Boga, in sicer v Boga, ki človeka pozna, ki stopa z ljudmi v stik in ki nam je dostopen, ki je v Kristusu postal dostopen, in ki z nami dela zgodovino. Ki nam je postal tako konkreten, da je ustanovil tudi občestvo.

Dejal pa bi, da vse to postane razumljivo samo tedaj, če človek tudi krene na pot. Mišljenje in življenje spadata skupaj, sicer, po mojem mnenju, razumevanja katolištva ni.

Iz Nedelje

KRATKE NOVICE

TRST – Knjiga intervjujev papeža Janeza Pavla II. s časnikarjem Messorijem *Prestopiti prag upanja* je bila v dveh mescih prevedena v največje svetovne jezike in je izšla v 40 državah. (Mladika)

HELSINKI – Krščanske Cerkve na Finskem so 27. februarja 2005 praznovale 850-letnico prihoda škofa sv. Henrika, ki je začel oznanjati evangelij na Finskem. Katoliška Cerkve je obenem praznovala 50-letnico škofije Helsinki. (Ave Maria)

RIM – Po statističnih podatkih se 77% Italijanov prišteva h katoličanom, 8,3% k vernim, vendar brez pripadnosti določeni veri, za versko brezbrizne oziroma ateiste pa se je izreklo 12,3% ljudi. Ob nedeljah jih redno hodi k maši 23%. (Ave Maria)

MARIJINO VNEBOVZETJE

Veliki šmaren

15. avgust

Slovesni praznik Marijinega vnebovzetja, ki ga obhajamo danes, spada med najstarejše Marijine praznike.

Nastal je v Jeruzalemu, kjer je bila cerkev 'Marijinega počivališča' na poti v Betlehem, kjer je rodila Jezusa. Med kristjani je od najstarejših časov vladalo prepričanje, da Marija ob koncu svojega življenja ni umrla, temveč samo 'zaspala' ter bila potem z dušo in s telesom vzeta k Sinu. Praznovanje Marijinega poveljanja je bilo že v 5. stoletju razširjeno tudi na Zahodu. Versko resnico o Marijinem vnebovzetju - da je bila vzeta v nebesa z dušo in s telesom - je slovesno razglasil papež Pij XII. 1. novembra 1950, na praznik Vseh svetnikov. Ta datum, ki je poleg češčenja svetnikov, naših poveljanih bratov in sester, posvečen tudi spominu naših rajnih, je

izbral z namenom, da se poudari resnica o vstajenju mrtvih in večnem življenju. Oboje izpovedujemo v Veri, ki jo molimo.

Pri Slovencih je praznik Marijinega vnebovzetja izredno priljubljen in ima različna imena. Največkrat mu pravimo veliki šmaren, pogosto velika maša, nekoliko redkeje velika gospojnica. Vsa ta in še druga imena hočejo poudariti, da je to eden največjih Marijinih praznikov. Zelo pomenljivo je, da so bile najstarejše cerkve v tistih krajih, kjer se je krščanstvo med Slovence širilo iz Ogleja, vse posvečene Mariji vnebovzeti.

Bogoslužna imena, ki so jih podelovali današnjemu prazniku, so bila zelo različna. 'Vnebovzetje' je bilo sprva zelo redko, kajti kristjani na Vzhodu, kjer se je praznik najprej uveljavil, raje govorijo o Marijinem

'zaspanju', 'preselitvi' ali 'odhodu' Jezusove matere. Vsebina praznovanja pa je od vsega začetka Marijin 'odhod' s tega sveta. Misel na smrt je bila pri praznovanju temeljna, vendar pa se ne ustavi pri smrti sami, temveč gre k poveličanju - k zmagoslavju Marijinemu vstopu v nebesa in k sredniški vlogi, ki jo Marija poslej izvršuje v nebesih.

Na današnji praznik je zato pri številnih Marijinih božjepotnih svetiščih, tako na gosto posejanih po slovenski zemlji, glavni romarski shod. Romarski shodi so bili in so v glavnem še vedno pričevanja zaupne vernosti slovenskih ljudi. Dobro čutijo, da je Marija mati in da kot taka ve, kaj njeni otroci potrebujejo. Njihove prošnje posreduje svojemu vsemogočnemu Sinu.

Duhovni pisatelj Franc Sodja ob današnjem prazniku razmišlja:

»Marijino poveličanje je zmagoslavje ljubezni: ljubezni Marije do Jezusa, ljubezni Jezusa do Marije... Praznik tolažbe in poguma. Marija je do zmagoslavja šla prek Kalvarije. Imeti moram pogum živeti, pa tudi pogum umreti... Če sem Marijin otrok, potem moram biti, ker stopam naproti cilju, ki ga je Marija že dosegla, najsrečnejši človek na svetu. Tudi jaz grem poveličanju naproti. Na pragu večnosti me čaka moja Mati Marija.«

Ime Marija je v raznih oblikah najbolj razširjeno ime pri nas in tudi po svetu. Marijinih praznikov je veliko, zato so tudi godovi tistih, ki jim je ime Marija, Marica, Maja, Marička, Marinka, Mici, Micka, Minka, Mirjam in še kako drugače, razpodeljeni na različne dneve. Veliko pa jih goduje na današnji praznik.

Silvester Čuk

SVETNICA V MESECU

KLARA, ustanoviteljica reda klaris 1193 – 1253 (11. avgust)

Nešteto krat se v življenju dogaja, da notranji ogenj kakšnega človeka, s katerim se srečamo, ogreje tudi

Sv. Frančišek sprejme Klaro

nas. Na izreden način se je to uresničilo v življenju sv. Klare Asiške: ogenj božje ljubezni, ob katerem je vse posvetno bogastvo zbledelo, je v njenem srcu zanetil njen dvanajst let starejši rojak Francesco Bernardone, ki ga ves svet - ne samo krščanski - pozna kot sv. Frančiška Asiškega. Klara je bila najstarejši otrok viteza Favaroneja in plemkinje Ortolane, rojena leta 1193 v Assisiju; imela je še mlajši sestri Agnes in Beatrice. Mati Ortolana je vse tri vzgojila v pravem verskem duhu in jim omogočila tudi izobrazbo, ki je bila v tistih časih dekletom dostopna. Klara se je razvila v lepo dekle in v hiši so se začeli oglašati snubci.

Ko ji je bilo sedemnajst let, je slišala Frančiška, ki je v bližnji stolnici pridigal o pokori. Šla je k Frančišku, ki je takoj začutil, da je Klaro Bog poklical po njem. Frančišek je naročil Klari, naj pride k njemu v noči na 19. marec leta 1212. Klara je vedela, da bo ta njen korak pri sorodnikih

izzval odločen odpor, zato je tisto noč naskrivaj zbežala iz domače hiše. V znamenje, da je poslej božja last, ji je Frančišek ostrigel lase, potem pa jo je peljal v samostan redovnic benediktink. Ko so jo sorodniki tam iskali, Klara niti slišati ni hotela, da bi šla z njimi. Kmalu je šla po njenih stopinjah tudi sestra Agnes, za njo kasneje še najmlajša sestra Beatrice, nazadnje pa še ovdovela mati Ortolana. Redovnice klarise, zaročenke 'gospe uboštva' kot Frančiškovi sinovi, so dobile dom-samostan v San Damianu. Redovna družina pri sv. Damianu ni imela stalnega vodila: živela je po navodilih, ki jih je sproti dajal sv. Frančišek, v njegovi odsotnosti pa njegovi sobratje. Klara je redovnicam dan razdelila v molitev, delo, dejanja ljubezni do bližnjega, pokorila in počitek. Preživljajo naj se z delom, ki se jim zjutraj sproti odkaže, in z miloščino. Pokore naj se zlasti z molkom in s postom - razen v boleznih naj ne uživajo mesa. V tem so povzeta pravila reda klaris, ki veljajo še danes. Klara se je morala dolgo bojevati za svoje redovno pravilo uboštva. 9. avgusta 1253, dva dni pred njeno smrtjo, je papež Inocenc IV. potrdil njeno pravilo. Naslednji dan ga je že imela v rokah. To je bila ura njenega največjega veselja. Ko so jo 12. avgusta istega leta pokopali, so ji dali to listino njene neomajne zvestobe do uboštva v grob kot znamenje njene največje zmage. Že dve leti po svoji smrti, 15. avgusta 1255 - je bila razglašena za svetnico. Prvi samostan klarisinj na slovenskih tleh je zrasel leta 1300 v Mekinjah pri Kamniku, kasneje so klarise prišle še v Gorico, Ljubljano in Škofjo Loko. Zdaj imajo svojo hišo v Nazarjah.

Papež Pij XII. je sveto Klaro leta 1958 razglasil za zavetnico televizije: ker naj bi Klara o božiču leta 1252 po nadnaravni 'televiziji' spremljala in doživljala daleč od Assisija takajšnje obrede.

Ime Klara ali poslovenjeno Jasna na Slovenskem ni prav posebno razširjeno.

Silvester Čuk

**XX. SVETOVNI DAN MLADIH
V KÖLN
od 16. do 21. avgusta**

Nameni Apostolata molitve ZA AVGUST

SPLOŠNI: Svetovni dan mladih naj vzbudi ali obudi v mladih ljudeh željo, da bi se srečali s Kristusom in našli v njem voditelja svojega življenja.

Mladi ljudje, ki se vsako leto v velikem številu zberejo na Svetovni dan mladih, prihajajo iz različnih okolij in izpovedujejo zelo različne vere, vsem pa je skupna želja po sreči in zavest o lastnem bivanju. Kolikor bolj se zavedajo svoje krhkosti, toliko večja so njihova pričakovanja. Na splošno so slabo poučeni o veri in pogosto živijo brez prave povezave s krščanskimi koreninami. Mnogi med njimi niso niti krščeni, niti niso bili deležni krščanske vzgoje; mnogi so zaznamovani s trpljenjem ob ločenih starših in vedo za osamljenost. Vendar ravno zato, ker so mladi, hočejo verjeti v srečo in ne morejo sprejeti grenkih sadov skepticizma in obupa starajoče se družbe, ki jo razjedajo dvomi in strahovi.

Svetovni dan mladih ustvarja novo kulturo, ali protikulturo kot protistrup sekularizirani družbi, ki je izključila Boga iz družbene sfere in vero omejila na sfero zasebnega življenja. To novo kulturo označujejo tri značilnosti: 1. *Odprta je v transcendenco.* Program Svetovnega dneva mladih je zasnovan kot romanje, pri katerem kateheza igra pomembno vlogo. V treh dneh se je mogoče dotakniti temeljnih vprašanj človekovega bivanja in mladim ljudem ponuditi osnove vere, predvsem pa jim pomagati, da se osebno srečajo s Kristusom in se podajo na pot spreobrnjenja, še posebno po zakramentu sprave.

2. *Odprta je v razsežnost univerzalnosti.* Nove generacije so še posebej občutljive na pojav globalizacije in si ne pomišljajo javno izražati svojega protesta proti konceptu globalizacije, ki bi slonel prvenstveno na ekonomskih in finančnih merilih. Svetovni dan mladih jim nudi priložnost, da doživijo univerzalno razsežnost Cerkve v srečanju s papežem kot vidnim znamenjem enosti in univerzalnosti v občestvu, ki presega razlike v kulturi, jeziku ali narodnosti. 3. *Izraža željo in pogum za življenje proti toku.* Mlade ljudi dostikrat privlači takojšnje rešitve in pobeg v sanjskost, ki se jim ponuja tudi s strani raznih verskih gibanj. Potopljeni so v družbo, ki daje prednost razdrobljenosti, razpršenosti in površinskosti pred zakoreninjenostjo v realnosti in ustvarjanju nečesa trajnega. Svetovni dan mladih uči živeti skladno na osebni in družbeni ravni, celostno, v ravnotežju med čutnim, razumskim, čustvenim in duhovnim v človeku.

MISIJONSKI: Da bi duhovniki, redovniki, redovnice, bogoslovci in laiki iz misijonskih pokrajin, ki študirajo v Rimu, v tem središču krščanstva doživeli svojo duhovno obogatitev.

Za misijonske dežele je mesto Rim najvažnejše središče za vzgojo domačih bogoslovcev, duhovnikov, redovnikov in redovnic. Škofje jih pošiljajo v Rim tudi zato, da se srečajo z vesoljno Cerkvijo, z verniki z vseh celin. Tako širijo svoje obzorje in se lažje vživijo v zavest, da smo

vsi skupaj ena sama Cerkev. Razen tega se v Rimu srečujejo z zgodovino odrešenja, s Petrom in Pavlom, ki sta prav v tem mestu darovala življenje za Kristusa, s papežem in njegovimi sodelavci, z zgodovino prvega krščanskega občestva, s Cerkvijo srednjega veka, z gotiko, z barokom, z organiziranostjo cerkvenih občestev in z najrazličnejšimi redovnimi skupnostmi. Ta spoznanja so izredno važna, saj do njih ne morejo priti v svojih oddaljenih škofijah v Afriki in Aziji.

Najvažnejši ustanovi sta Gregoriana in Urbaniana, dve rimski univerzi. Veliko škofov iz misijonskih dežel je na teh dveh univerzah končalo svoj študij. Tudi slovenski duhovniki in redovniki so vedno bili med profesorji omenjenih ustanov. In slovenski bogoslovci tam med prijatelji iz misijonov spoznavajo bogastvo vesoljne Cerkve.

Naša prošnja je usmerjena predvsem k duhovni obogatitvi študentov v rimskih vzgojnih središčih. V svojo domovino naj bi se vrnili z večjo ljubeznijo do Kristusa, našega Gospoda, in s poglobljeno željo po služenju bratom in sestram v njegovi Cerkvi.

p. Jože Kokalj

SLOVENSKI: Da bi znali zavzeti pravi odnos do tistih, ki so istospolno usmerjeni.

Po nekih statistikah naj bi bilo takšnih okrog deset odstotkov vsega prebivalstva. Polovico jih lahko odmislimo, ker pri njih to nagnjenje ni povsem izrazito. Torej naj bi šlo za kakšnih pet odstotkov ljudi.

Kot kristjani vemo, da Sveto pismo obsoja dejanja, ki izvirajo iz teh nagnjenj. Iz tega razloga je tudi naše načelno stališče do teh dejanj odklonilno. Osebo pa nimamo pravice nikogar soditi, ker nismo za to poklicani.

PROGRAM ZA ŽIVLJENJE

JANEZ TRATAR

Učitelji teologije soglašajo v menju, da so jedro Kristusovega evangelija: prilika o izgubljenem sinu oziroma o usmiljenem očetu in osmeri blagri. A ravno življenje po teh navodilih se nam zdi tako težko, celo nemogoče. Kdo že zmore človeku vse odpustiti, potem ko ga je ta hudo oškodoval ali težko ranil? Kdo si upa priznati, da je 'ubog v duhu' in da zase ali za druge ne ve poti? Kdo zmore biti krotak, če doživlja na lastni koži napade, agresivnost in obrekovanje? Kdo si upa trditi, da so njegovi nameni in pogledi vedno čisti?

Koliko ljudi zgubi moč, ko hoče posredovati med sovražniki, pa pridejo sami med dva mlinska kamna? Kdo zmore tolažiti, če ga muči žalost? Kdo ne zgubi živcev in veselja, če mu ljudje podtikavajo slabe namene v službi bližnjega?

To težavo je na lastni koži doživel sv. Avguštin. Močno je hrepenel po tem življenju, trudil se je na vse načine, a vendar je ostal ujet v svoj greh. Dokler ga ni dohitela milost. Od tega trenutka pa je rasla njegova sposobnost odpuščati, ljubiti, živeti v čistosti in samoobvladanju. Od trenutka spreobrnjenja je v sv. Avguštinu

rasla želja in lakota po tej večni resnici in krotosti. Kar je bilo zanj nemogoče, je uresničil v njem Bog sam. Zato je napisal knjigo Confessiones (Izpovedi), v kateri opisuje svojo duhovno pot: iz hrepenenja do sreče, iz človeške volje do božje milosti.

Vzrok te dileme pa je 'pradopad' človeka od Boga. S tem da človek obrne Bogu hrbet, da izgubi svoje prijateljstvo, postane nezmožen živeti po blagih. 'Pragreh' rodi na tisoče drugih grehov, ki pa so velikokrat le iskanje sreče tega sveta in ne izraz hudobije. Zato je zapisal: »Kdor greši, v srcu išče Boga – le na napačni poti.« Zato so osmeri blagri program za naše življenje – a brez spreobrnjenja in Kristusove pomoči utopija. Blagor človeku, ki je za to odprt.

Iz Nedelje

Kot državljani se lahko strinjamo, da naši zakonodajalci urejajo državljanska in socialna razmerja, ki nastajajo ob bodisi moških ali ženskih istospolnih zvezah. Nikakor pa jih ni mogoče enačiti s poroko, ki jo od pamtiveka in v vseh kulturah in verstvih sklepata moški in ženska. Naj to osvetlimo s primerom. Ko se hočem odžejati, imam na voljo mnogo vrst alkoholnih in brezalkoholnih

pijač. Nobene teh pijač pa ne morem imenovati vino, razen tiste, ki je iztisnjena iz grozdja oziroma jagod vinske trte. Prav tako ne more biti zakona ali poroke ali družine v pravem in prvotnem pomenu besede brez moškega in ženske. To je tako po naravi, narava pa je dana od Boga Stvarnika. Moliti je treba za tiste, ki tega ne razumejo.

p. Franc Cerar

TUDI NA CESTI LAHKO
MOLITE

IMAM ČAS

MICHEL QUOIST – Prevedla
METKA MIZERIT

Vsi ljudje se pritožujejo, da nimajo časa. Na svoje življenje gledajo s človeškimi očmi.

Nikoli nam ne more zmanjkati časa za stvari, ki nam jih naroča Bog; pod pogojem, da smo prisotni v vsakem trenutku, ki ga nam On podari.

Skrbno torej pazite, kako se vedete, ne kot nespametni, ampak kot pametni. Dobro izrabljajte čas, zakaj dnevi so hudi. Zato ne bodite nerazsodni, ampak spoznajte, kaj je Gospodova volja (Ef 5, 15 – 17).

Gospod, postavil sem se k vratom, zunaj so bili ljudje.

Prihajali so,
odhajali;
hodili,
tekali.

Kolesa so dirkala,
avtomobili so dirkali,
ulica je dirkala,
mesto je dirkalo.

Tekli so, da ne bi izgubljali časa,
tekli so, ker so lovili čas,
da bi ujeli čas,
da bi pridobili na času.

Nasvidenje, Gospod; oprosti,
nimam časa.
Prišel bom kasneje, ne morem
čakati, nimam časa.
Pismo bom napisal potem, sedaj
nimam časa.
Rad bi vam pomagal, pa nimam
časa.
Ne morem sprejeti tega
prostovoljnega dela, nimam časa.
Ne morem premišljevati, ne morem
brati; vse me presega, nimam časa.
Rad bi molil, pa nimam časa.

Gospod, Ti razumeš, nimajo časa.
Otroci se morajo igrati; primanjkuje
jim časa.
Potem ... kasneje.
Učenci morajo pisati naloge; nimajo
časa; potem.
Dijaki imajo pouk in toliko dodatnih
dejavnosti;
nimajo časa ... potem.
Mladenci imajo šport, nimajo časa,
potem.
Novoročenci imajo svojo hišo;
morajo jo urediti,
nimajo časa ... potem.
Starši imajo otroke, morajo jih
paziti; nimajo časa.
Ko so starejši, zbolijo; morajo se
paziti; nimajo časa, potem.
Starčki umirajo. Nimajo ...
Prepozno.
Nikoli več ne bodo imeli časa!

Gospod, tako tekajo ljudje in lovijo
čas.
Tako dirkajo,
mudi se jim,
porivajo se, preHITEVAJO se,
preobloženi,
ponoreli,
in nikoli ne pridejo do konca,
zmanjkalo jim je časa.
Kljub vsem njihovim naporom, jim
zmanjka časa.

Gospod, najbrž si se zmotil v svojih
računih.

Nekje je napaka;
ure so prekratke,
dnevi so prekratki,
leta so prekratka,
življenje je prekratko.

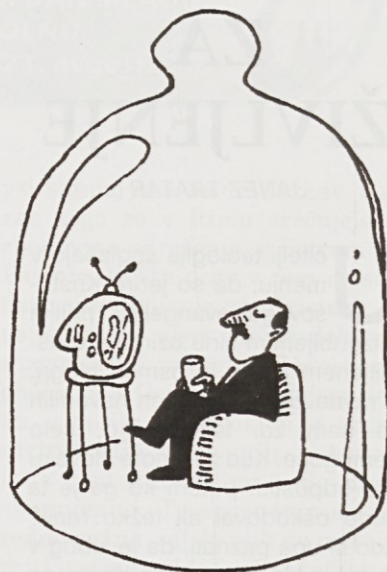
Ti Gospod, ki si izven časa, se
gotovo smehljaš, ko gledaš, kako
se borimo z njim.
Ti veš, kaj delaš;
Ti se ne motiš, ko deliš ljudem čas.
Vsakemu daš dovolj časa, da
naredi, kar od njega pričakuješ.
Ni prav, da izgublamo čas,
da ga zapravljamo,
ker čas je Tvoj dar,
bežen dar,
ki ga ne moremo spraviti v
pločevinko.

Da Gospod, imam čas,
ves svoj čas, ki mi ga Ti daruješ,
vsa leta mojega življenja,
vse dni mojih let,
vse ure mojih dni.

Moja odgovornost je, da jih
napolnim do vrha, da Ti jih potem
ponudim, da neokusno vodo
spremeniš v žlahtno vino, kakor si
to storil v Kani za svatbo ljudi.
Zato Gospod, Te to noč ne prosim,
da mi daš čas, da storim to in ono
in tretje.
Prosim Te milosti, da vestno
opravim to, kar od mene pričakuješ
v času, ki mi ga Ti daješ.

SAMO DVE LJUBEZNI STA

Ustvarjeni smo bili iz ljubezni
in za ljubezen. Ljubiti se
naučimo na zemlji. Ko bo
prišla smrt, nas bodo sodili po
ljubezni.
Če smo dobro pripravljeni, bomo šli
živet večno Ljubezen.

Vsakič, ko ljubimo samo sebe,
zgrešimo svojo pravo smer in tudi
vesoljno smer.
Samo dve ljubezni sta: ljubezen do
samega sebe in Ljubezen do Boga
in bližnjega.
Živeti, je preprosto izbirati med
tema dvema ljubeznima.

**Nihče ne more služiti dvema
gospodarjema. Ali bo enega
sovražil in drugega ljubil; ali
se bo enega držal in drugega
zaničeval. Ne morete služiti Bogu
in mamonu (Mt 6, 24).**

**Kdor pa svojega brata ljubi, živi
v svetlobi in se ne spotika. Kdor
svojega brata sovraži, je v temi in
hodi v temi in ne ve, kam gre, ker
mu je tema zaslepila oči (1 Jn 2,
10-11).**

Gospod, samo dve ljubezni
obstajata: da nekdo ljubi samega
sebe ali da ljubi Tebe in bližnjega;
je beg ljubezni, je izguba ljubezni.
Ljubezen je bila ustvarjena, da se
iztrga iz sebe in poletí k drugim.
Kadar se ljubezen povrne vame,
ovene, se posuši in umre.
Gospod, sebična ljubezen je strup,
ki ga srkam vsak dan.
Sebična ljubezen mi ponudi
bombon, pa ga ne ponudi sosedu.

Sebična ljubezen si prihrani boljši del in boljši položaj.
 Sebična ljubezen boža moja čutila in krade kruh z mize drugih.
 Sebična ljubezen sama izbira in vsili izbrano prijatelju.
 Sebična ljubezen govori o sebi in ima gluha ušesa za besede drugih.
 Sebična ljubezen me našemi in okraši, da blestim in zasenčim bližnjega.
 Sebična ljubezen me napolni z usmiljenjem do samega sebe in omalovažuje trpljenje bližnjega.
 Sebična ljubezen slavi moje zamisli in se ne meni za stvaritve drugih.
 Sebična ljubezen me ima za krepostnega; imenuje me dobri človek.
 Sebična ljubezen me podpihuje, da bi zaslužil veliko denarja, ki bi ga nakladal za prihodnost.
 Sebična ljubezen mi svetuje, naj darujem majhno miloščino, da utišam svojo vest in živim v miru.
 Sebična ljubezen me obuje v lakaste čevlje in me posadi v

naslonjač.
 Sebična ljubezen je zadovoljna z mano, uslužno me uspava.
 Najbolj nevarno pa je, da je sebična ljubezen ukradena ljubezen.
 Bila je namenjena drugim, oni so jo potrebovali za življenje, za rast in jaz sem zašel na zgrešeno pot.
 Tako moja zgrešena ljubezen povzroča človeško trpljenje, tako sebična ljubezen povzroča vso človeško revščino, vse človekove bolečine.
 Trpljenje moža, ki ga je gospodar oštel pred njegovimi tovariši; trpljenje deklice, ki ni lepa in sameva na plesu in žene, ki je mož nikoli ne objame.
 Trpljenje otroka, ki ga pustimo samega doma, ker nam je na slavu v napoto, in trpljenje starega očeta, iz katerega se otroci norčujejo, ker je star.
 Trpljenje nemirnega moža, ki ni mogel izraziti svoje žalosti, in trpljenje nestrpnega mladca, ki se tovariši norčujejo iz njegove

bolečine.
 Trpljenje obupanca, ki bo skočil v vodo, in razbojnika, nad katerim bodo izvršili smrtno obsodbo.
 Trpljenje stavkajočega, ki bi rad delal, in delavca, ki zapravlja svoje zdravje za sramotno plačo.
 Trpljenje očeta, njegova družina živi v tesni sobi poleg praznega poslopja, matere, njeni otroci so lačni, medtem ko bogataši mečejo v smeti ostanke slavnostne večerje.
 Trpljenje tistega, ki umira sam, medtem ko v sosednji sobi njegova družina

pije kavo in čaka usodnega trenutka.

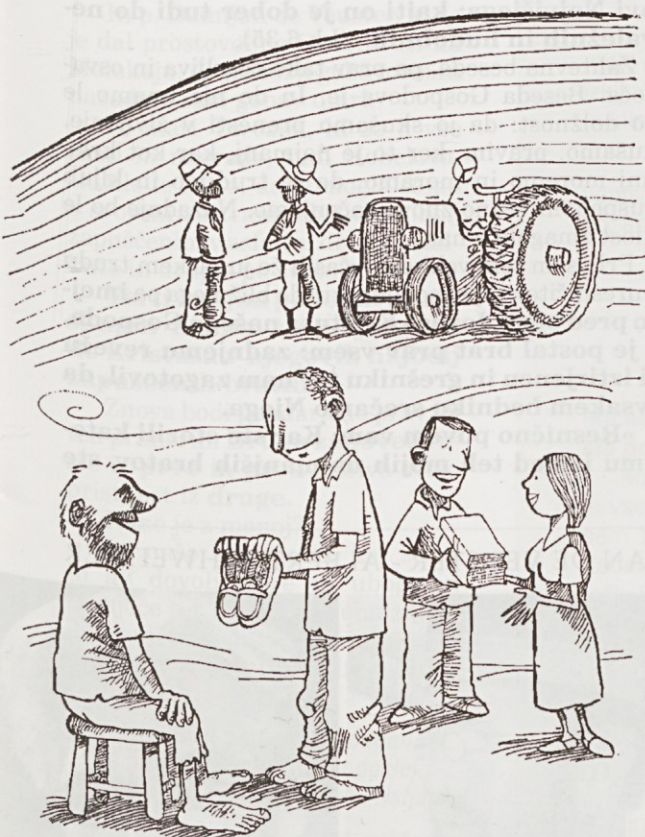
Vse trpljenje, vse krivice, grenkobe, ponižanja žalosti, sovraštva, obupa, vse trpljenje je nenasičena človeška lakota po ljubezni.
 Tako so ljudje počasi nakladali sebičnost na sebičnost, pokvarjen svet, ki tlači brate.
 Tako ljudje na zemlji zapravljajo svoj čas, naveličani svoje uvele ljubezni, medtem ko drugi okoli njih stegujejo roke k njim.
 Zapravili smo ljubezen, tvojo Ljubezen.

Danes te prosim, da mi pomagaš ljubiti.

Gospod, podeli mi to milost, da bom delil pravo ljubezen po vsem svetu.
 Daj, da po meni in po tvojih otrocih tvoja Ljubezen prepoji ozračje; vse družbe in gospodarske in politične sisteme, vse zakone, pogodbe in pravilnike.
 Daj, da prodre v vse pisarne, tovarne, okraje, plesne hiše in kinodvorane.
 Daj, da prodre v srca ljudi; naj nikoli ne pozabim, da je borba za boljši svet, borba za ljubezen v službi bližnjega.
 Gospod, pomagaj mi ljubiti; da ne bom zapravljaj svoje ljubezni; da ne bom sebičen, da bom vedno ljubil druge.
 Naj v moji okolici nihče ne trpi ali umre, ker bi mu jaz ukradel ljubezen, ki jo je potreboval, da bi živel.

* * *

Sin moj, nikoli ne boš poklonil preveč ljubezni človeškemu srcu ali svetu, ker sta človek in svet lačna neskončne ljubezni in samo Bog more ljubiti brezmejno. Če pa ti hočeš, ti bom dal svoje Življenje, vzemi ga; dam ti svoje Srce, dam ga svojim otrokom.
 Vsi skupaj boste nasitili svet in ga rešili.

DRUGI JAZ

Svetost je v ljubezni

»**L**e ena žalost je velika, ta namreč, da nismo sveti.« Te besede Léona Bloya so v krščanskem religioznem svetu vedno moderne, ker izražajo tisto značilno žejo duše po Bogu, brez katere ni pristnega in rodovitnega duhovnega življenja. Tako dušo Bog v resnici že osrečuje, a obenem vzbuja v njej veliko hrepenenje po vedno večji in globlji povezanosti z Njim. To je hrepenenje po svetosti.

Svetost pa je v ljubezni.

Ljubezen se usmerja z vsem žarom k Bogu. Istčasno se pa s pristno nesebičnostjo usmerja tudi k bližnjemu. Pri tem se posebej pomudimo.

»**Ljubi Gospoda, svojega Boga, z vsem srcem... To je največja in prva zapoved. Druga pa je njej enaka: Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe**« (Mt 22,37-39).

Prva zapoved je v našem življenju toliko pristna, kolikor si prizadevamo za uresničenje druge.

Ni to nova zapoved, ki bi jo razglasil šele Jezus Kristus, temveč je bila dana že v Stari zavezi, vendar so jo po človeški krivdi napak razumeli in zato tudi ozko in narobe izvajali.

Da bi se tudi v Novi zavezi ne motili v tem, kdo je naš bližnji, nam je Jezus v čudoviti priliki o usmiljenem Samarijanu nazorno povedal, da je to vsak človek, ne glede na prepričanje ali vero ali narodnost ali raso. Naj bo naš prijatelj ali sovražnik, tujec ali domačin, **na vsakogar brez izjeme moramo gledati kot na svoj DRUGI JAZ** (Cerkev v sedanjem svetu 27).

Vse to vemo, premalo pa se v revolucionarnost tega nauka poglobljamo in, na žalost, še manj tudi izvajamo v vsakdanjih odnosih in srečanjih.

Naše misli in sodbe o bližnjem!

Naše besede! (V odsotnosti, **za hrbtom** bližnjega.)

Naši odnosi do vseh ponižanih in odrinjenih ter izobčenih; do vseh zanemarjenih in grešnih ali do tistih, ki so nam nasprotni in krivični! In to kljub Kristusovim jasnim in odločnim besedam:

»**Ne sodite...**« (Mr 7,2).

»**Vse torej, kar hočete, da bi ljudje vam storili, storite tudi vi njim**« (Mt 7,12).

»**Ljubite svoje sovražnike, dobro delajte tem, ki vas črtijo, blagoslavlajte tiste, ki vas kolnejo, molite za tiste, ki vas obrekujejo**« (Lk 6,27-28).

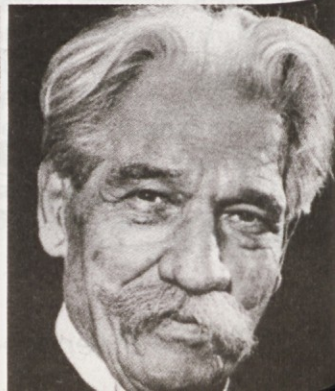
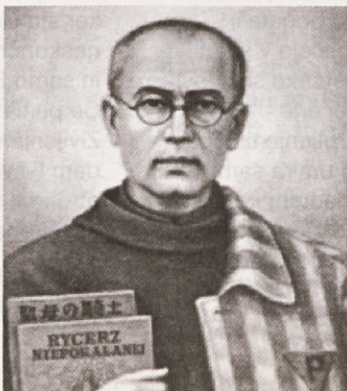
»**...delajte dobro in posojajte, ne da bi kaj pričakovali, in vaše plačilo bo veliko in boste sinovi Najvišjega; kajti on je dober tudi do nehvaležnih in hudobnih**« (Lk 6,35).

Zahtevna beseda, pa prav tako očarljiva in osvajačajoča. Beseda Gospodova je. In do nje imamo le eno dolžnost: da jo skušamo prenesti v življenje. Skušamo, pravim, ker to je najmanj, kar kot kristjani moremo in moramo: da se trudimo in kljub neuspehom vedno znova začenjamo. Nazadnje bo le milost zmagala v nas.

Pri vsem tem velikem, včasih že junaškem trudu za uresničitev zapovedi ljubezni do bližnjega pa **imejmo pred očmi Jezusa Kristusa našega Gospoda, ki je postal brat prav vsem: zadnjemu revežu ali iztirjencu in grešniku ter nam zagotovil, da v vsakem bedniku srečamo Njega.**

»**Resnično povem vam: Kar ste storili kateremu izmed teh mojih najmanjših bratov, ste**

MATI TEREZIJA - MAKSIMILIJAN KOLBE - DAMIJAN DE VEUSTER - ALBERT SCHWEITZER

Ali stori Cerkev kaj proti Aidsu?

Povečana uporaba kondomov med mladimi na žalost ni učinkovito sredstvo proti širjenju AIDSa. Študije kažejo, da ljudje, ki imajo vedno več spolnih odnosov, zaščitna sredstva opuščajo. Najboljša zaščita proti tej bolezni je odgovorno obnašanje in etika ljubezni.

* Cerkev stoji na strani ljubezni in življenja. Njena strategija je dolgoročno veliko bolj učinkovita kot pa kondomi. Govori o lepoti človeške ljubezni. »Človek ne more živeti brez ljubezni, njegovo življenje izgubi smisel, če ne občuti ljubezni, če je ne izkusi...« (Familiaris Consortio 18). Te besede je izrekel papež in ne kakšen moderni popevkar!

* Cerkev pravi tudi, da je spolnost (spolni odnos) neločljiva od ljubezni in ne more izražati veliko, če jo spremlja nezaupanje ali uporaba zaščitnega sredstva. Ali ne zvenijo čudno besede: »Ljubim te, popolnoma se ti dajem, vendar se kljub temu hočem malo obvarovati in se zaščititi...« Kaj mislite o tem?

* Francoski škofje so večkrat spregovorili o AIDS-u. Dobro poznajo dramatične situacije in trpljenje, ki ga povzroča. Rekli so na primer: »Nesprejemljivo je zaščitne ukrepe proti AIDSu zmanjšati samo na uporabo zaščitnih sredstev.« Kardinal Decourtray in kardinal Lustiger sta prav tako jasno dejala: »Ne sejte smrti, kajti spoštovanje zdravja in življenja drugih je glavna moralna vrednota.«

* Bolnike in 'seropozitivne', to je tiste, ki so okuženi z virusom, nimajo pa še znakov bolezni, Cerkev sprejema in se zavzema, da ne bi bili izključeni iz družbe. Organizira sprejemne centre in nego po bolnišnicah in klinikah.

* Naj povzamemo: Cerkev je za ljubezen in za življenje. Kot preventivo predlaga učinkovitejše in predvsem bolj dostojanstveno sredstvo, kot je kondom. Na primer zvestobo.

Pričevanja Okužena z AIDS-em

Michel in Jean, sta stara 26 in 28 let. Ali nam lahko povesta, kako sta postala seropozitivna?

Michel: Moja življenjska pot je bila zelo neurejena. Mislim, da se je vse začelo pri šestnajstih letih. Potem, ko sem se odselil od doma, sem bil nenadoma odrezan od vsega: od prijateljev, dejavnosti itd. Začel sem izgubljati voljo do vsega. Odnosi s starši so postajali vse težji. Popolnoma sem se zaprl vase. Zapustil sem dom in odšel v Pariz. Začel sem zahajati v bare, savne. Naletel sem na homoseksualce in se prepustil toku.

Jean: Tudi jaz sem nenadoma zapustil svoje domače in se zaposlil na neki smučarski postaji. Tam sem se srečal z dekletom, ki je živela v Parizu. Začela sva živeti skupaj. Toda bil sem tip človeka, ki je hotel o življenju vedeti vse. Že pred časom sem na Azurni obali srečal transvestite, s katerimi sem preživel nekaj večerov. Pogovarjali smo se in kadili. Nato smo se nekega dne intimno zblížali. Ko sem prišel v Pariz,

meni storili« (Mt 25,40).

Ali imamo živo vero v te besede?

Vera namreč, če je močna, gore prestavlja.

In ljubezen do bližnjega v praksi je večkrat kakor gora težka in nepremagljiva.

Veri moramo pridružiti še ljubezen do Kristusa.

Če Kristusa ne ljubimo z resničnim žarom duše, nas spoznanje, da v bližnjem služimo Kristusu, ne bo nagnilo k velikodušnosti in včasih potrebnim herojski dobroti do bližnjega.

Kaj je ljubil p. Maksimilijan Kolbe, ko je šel v bunker lakote?

V sojetniku Kristusa.

In Albert Schweitzer? Sam priznava, da ga je Kristus klical po go-bavih črncih v afriški pragozd.

Zgled Frančiška Asiškega nam govori isto. V odbijajočem in njemu tako zoprnem gobavcu je spoznal Kristusa. Stopil je s konja, dal gobavcu dar ter mu poljubil roko... In dušo mu je napolnila radost, kakor nikoli prej.

In p. Damijan de Veuster, ki se je dal prostovoljno internirati na Molokaju, da je služil gobavcem in nazadnje sam gobav umrl.

In mati Terezija, ki so ji vse časti in nagrade, tudi Nobelova, služile le za to, da je mogla sama s svojimi sestrami služiti najbolj zapuščenim v asfaltni džungli Kal-kute in drugje po svetu?

Vsi ti in njim podobni imajo skupni imenovalec: ljubezen do Kristusa v njegovih najbolj zapuščenih bratih.

Znova bodi poudarjeno prav ob teh primerih: **Druga zapoved** raste iz **prve** in **prva** dobiva svojo pristnost iz **druge**.

Kako je z menoj?

In naše skupnosti, kaj store in ali dovolj store za uboge in tavajoče ter trpeče? Le ena žalost je resnično velika: da ne ljubimo dovolj in to **v dejanju in resnici** (1 Jn 3,18).

In ko boš to prebral, skomignil z rameni in živel tako kot doslej, vedi, da nisi vredem imena kristjan!

Iz revije Ave Maria

sem začel zahajati v nočne lokale. Ker sem vedno hotel iti dalje kot drugi, sem se nekega večera znašel v pariškem parku Bulonjski gozd. Bil sem napol vinjen. Transvestiti so mi predlagali, naj grem z njimi v stanovanje. Mislim, da sem se takrat okužil.

Kako sta reagirala, ko sta to odkrila?

Michel: Zame je bil to strahoten šok. Že prej sem dolgo časa čutil, da bi moral spremeniti življenje, vendar sem se popolnoma zanemaril. Mislim sem namreč, da sem svoboden, če lahko naredim vse, kar hočem. Takrat sem ugotovil, da me bo ta domnevna svoboda privedla v smrt.

Jean: Na srečo me ima prijateljica res rada in se nisva razšla. Toda popolnoma sem se zaprl vase. Po cele ure sem bil doma, ne da bi kaj delal. V zdravniški čakalnici sem naletel na letak centra za okužene z AIDS-om Tiberjad, na katerem je pisalo: »Samo potrkaj na vrata.« In tako sem prišel tja.

Oba sta znova našla vero. Kako gledata na svojo preteklost?

Michel: Vem, kaj me je pripeljal do tega: osamljenost in napuh. Iskal pa sem pravzaprav ljubezen. Toda šel sem k slabemu izviru. Zaradi rane iz svoje nežne mladosti sem se zaprl vase. Iskal sem ljubezen in se je hkrati strašno bal.

Kakšno zvezo ima s tem napuh?

Jean: Napuh človeka popolnoma zapre vase. Sedaj ugotavljam, da nisem nikoli govoril o svojem problemu, ker sem menil, da se bodo drugi norčevali iz mene. Zato sem vse obdržal zase. Mladim bi svetoval, naj omalovažujejo predvsem svoj ponos in naj ne nosijo vsega sami, naj ne poskušajo spremeniti sveta. To je utvara. Svoj napuh je treba vreči čez ramo!

In kaj bi rekla mladim, ki jim ponujajo na primer droge?

Jean: Droga in alkohol je ista stvar. Jaz sem začel kaditi travo pri štirinajstih letih in če dobro premislim, ugotavljam, da sem takrat začel popuščati v šoli. Ves teden sem mislil samo na vikend,

ko bom spet kadil in pil. To mi je namreč prinašalo ugodje, razvedrilo. Vendar je to slabo razvedrilo. Tvoji problemi, tvoje življenje se zato ne premaknejo niti za milimeter!

Michel: Moja droga je bila spolnost. To je zares droga. Ves teden sem mislil samo na večer, ko se bom 'razelektril' in sem živel le za to. Vedel sem, da je to zame slabo, vendar se nisem mogel obvladati. Kakor je malo prej rekel Jean, je potrebno spregovoriti, ko te kaj takega spravlja v skušnjavo in poiskati nekoga, ki mu zaupaš in mu vse poveš - starši, prijatelj, profesor. Ne sramuj se, takšen pač si! Kajti če si sam, se je nemogoče upirati.

In kljub vsemu človek občuti, da je stvar brezizhodna?

Michel: Da, prav dobro se zavedaš, da se potapljaš v vodnjak. Želel sem si smrti, vendar sem šel naprej, kajti končno je bilo treba vztrajati do konca.

Tudi če je bil ta konec smrt?

Michel: Točno, kajti to je bila smrt. Razkrivala se je kot edina rešitev, kajti sam se ne moreš več dvigniti.

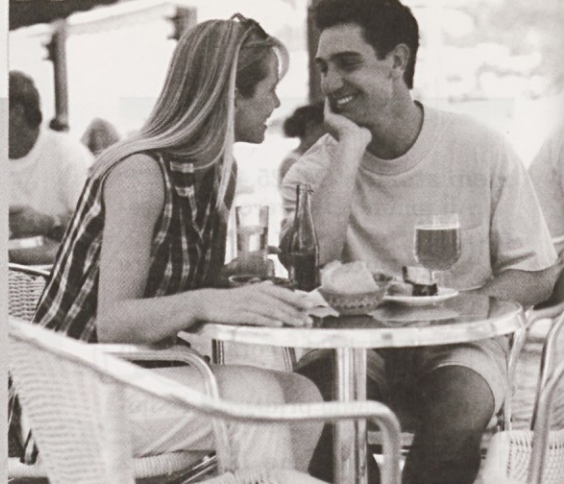
In kaj mislita o homoseksualnosti?

Michel: Zase sedaj lahko rečem, da me je uničila. Je to reakcija na nevarnost, ki mi grozi? Ne vem.

Misliš, da lahko homoseksualec spremeni svoje nagnjenje?

Michel: Da, in upravičeno mislim, da bi imel veliko večjo potrebo ljubiti dekle z vsem srcem. Še več, ko sem izvedel, da sem seropozitiven, je bilo najbolj boleče spoznanje, da morda ne bom nikoli imel otrok.

Jean: Zase lahko rečem, da so mi homoseksualne izkušnje na čustvenem področju vedno prinašale razočaranje. Zadnjikrat, tisti večer v Bulonjskem gozdu, sem upal, da bo odnos s transvestitom tudi priložnost za pogovor, za vzpostavitev odnosa. Toda po dejanju je takoj odšel. Ostal sem popolnoma sam. To je res simpotomatično: vse storiš, da bi razbil samoto in vedno si enako sam. In ko

začneš delati neumnosti, jih delaš vedno več, ker se čutiš vedno bolj osamljenega.

Povejta nam, kaj se je z vajinim spreobrnjenjem spremenilo?

Jean: Vse. Prevzela me je božična maša. Od tistega trenutka se je v moji glavi vse sprostilo. Na bolniški postelji v bolnišnici sem pri telesni temperaturi štiridesetih stopinj pisal mami pismo, polno ljubezni. Takoj sta prišla z očetom na obisk. Spravili smo se. Sedaj imam novo željo, da bi ju bolj spoznal! Še nekaj: že od desetega leta sem si grizel nohte, tako sem bil nervozen. Tri mesece pa tega ne počenjam več!

Michel: Tudi jaz sem se spremenil. Prej sem bil trd, napadalen, za druge se sploh nisem zanimal. Sedaj pa jih želim spoznati in jih vzljubiti takšne, kakršni so, tudi z njihovimi napakami. Nato sem se odločil, da bom obiskoval bolnike z AIDS-om v bolnišnici. Za to zelo potrebujem Kristusa, da bi nanj preložil svoj strah in tesnobo, ko si govorim: »Takšen bom tudi jaz...« Čutim potrebo, da bi neprestano molil. Če ne molim, znova počenjam neumnosti.

In kako sedaj vidita svoje življenje?

Michel: Zelo preprosto: vem, da je moja edina rešitev Ljubezen. Samo z vero v Ljubezen bom imel pogum živeti. Včasih si rečem, da morda ne bom več zbolel, da bodo čez pet ali šest let iznašli zdravilo in da lahko že sedaj uredim svoje življenje. Nič ni gotovo, vendar molim za to.

Jean: Bolna sva, morda bova kmalu umrla. Lahko pa rečem, da sva zelo srečna, ker živiva in to se nama je prvokrat zgodilo!

Iz revije *On živi*

Vprašujete ODGOVARJAMO

LOJZE KUKOVICA

1. Ali so res tudi danes še potrebna spokorna dela, kakor jih Cerkev naroča svojim vernikom: post in zdržek od mesa?

Da moramo delati pokoro na ta ali oni način, ni samo stvar cerkvenega zakona, ampak nam to nalaga sam božji zakon. Cerkev le natančneje določa čas in način, kako naj vsaj v minimalni meri to delamo. Sam Kristus je to povedal z znanimi besedami: »Kdor hoče hoditi za menoj, naj se odpove sam sebi, vzame svoj križ na svoje rame in hodi za menoj. Kajti kdor hoče rešiti svoje življenje, ga bo izgubil; kdor ga pa izgubi zaradi mene, ga bo ohranil«. Kaj je to drugega kot samozatajevanje in pokora?

Odpovedovati se samim sebi, je bistven del krščanskega pro-

grama. Prišli smo na svet s precejšnjim deležem sebičnosti in z neurejenimi težnjami ter strastmi. Seveda pa tudi z veliko mero nagnjenja k pravi ljubezni. Prvo je treba neprestano krotiti, drugo uveljavljati in večati. Nihče se temu ne more izogniti. Ne poznamo nobenega svetnika, ki se ne bi moral težko boriti za premagovanje prvega in gojitev drugega. »Kdor se odloči za službo Bogu, se mora pripraviti na boj«, pravi Sveto pismo. Namen tega boja je, da človek postane gospodar svojih teženj, ne pa njih suženj. In ko gre za ljubezen do Boga in bližnjega, se je pogosto treba odpovedati samemu sebi in se posvetiti bližnjemu. To je eden poglobitvinih Kristusovih naukov, danih z besedo in zgledom, ko je svoje življenje daroval za nas, svoje brate. Ni namreč večje ljubezni kot je ta, da kdo da svoje življenje za svoje prijatelje. To je Kristus storil ne le, ko je umrl za nas na križu, ampak celotno njegovo življenje je bilo neprestano služenje. Kakor je Kristus vzor vseh kreposti, je še posebej neprekosljiv vzor ljubezni. Posnemati njegov zgled pa ni stvar samo lepih želja, ampak predvsem težkega in neprestanega boja in zatajejanja.

2. Sprašujem se, če je res potrebno, da za isto umrlo osebo tolikokrat zmolimo kakšno molitev, ki jo Cerkev obdaruje s popolnim odpustkom? Ali ni zadosti, da to naredimo enkrat ali večjemu nekajkrat za slučaj,

da s prvo molitvijo ne bi prejeli popolnega odpustka, ki ga hočemo nakloniti določeni mrtvi osebi. Zakaj vedno znova naklanjati popolni odpustek istemu umrlemu človeku. Saj je vendar zadosti en sam popolni odpustek, da se duša reši iz vic.

Odgovor na to vaše vprašanje je nekako tale. Ko gre za pridobitev popolnega odpustka, je treba najprej vedeti, da ni lahko izpolniti vseh pogojev, ki so za to potrebni. Ni zadosti, da zmolim določeno molitev ali opravi drugo delo, na katero Cerkev naklanja popolni odpustek. Najtežji pogoj, brez katerega se ne more prejeti popolnega odpustka ne zase ne za duše v vicah, je ta, da ne sme biti človek navezan na noben greh, tudi ne na malega. Z drugo besedo, da je pripravljen raje umreti, kot pa Boga tudi z najmanjšim grehom žaliti. Ni lahko imeti takšne duhovne pripravljenosti, vsaj ne vedno. Zato ni napačno, če za isto osebo ali pa tudi zase skušamo pridobiti pogosto popolne odpustke. Več kot enega na dan pa po cerkenem nauku itak ne moremo prejeti.

Poleg tega je pa treba vedeti še naslednje. Kadar hočemo prejeti popolni odpustek zase in smo izpolnili vse pogoje, nam Cerkev iz neskončno bogatega zaklada Kristusovih zasluženj nakloni toliko, kolikor je potrebno, da se nam odpustijo vse časne kazni, ki nam bi jih bilo treba še prestati na tem svetu ali pa v vicah za že odpuščene grehe. Cerkev nam v tem primeru zagotovi, da smo res prejeli popolni odpustek vseh kazni, ker po božji volji ona upravlja ta zaklad in iz njega naklanja tistim, katerim hoče. Ko gre pa za mrtve, torej za duše v vicah, katerim naklonimo kakšen popolni odpustek, pa nismo gotovi, da ga bo Bog res naklonil prav tisti duši, kateri smo ga mi hoteli nakloniti. Zakaj ta razlika med živimi in mrtvimi? Ker ima Cerkev od Boga dano oblast, da naklanja živim popolne odpustke, ker so pač njeni člani ali, če hočete, njeni podložniki. Nad dušami v

vicah pa Cerkev nima nobene oblasti več, ker niso več člani »potujoče Cerkve«, ampak so že člani »očiščujoče se Cerkve«, nad katero ima oblast samo Bog sam, ne pa več Cerkev. Ko gre zatorej za naklanjanje popolnih odpustkov mrtvim, Cerkev lahko Boga samo prosi, naj v svoji dobroti nakloni odpustke tistim dušam, za katere ljudje namenajo odpustke, ne more pa vedeti, če Bog njeno prošnjo tudi usliši. Ljudje lahko upamo, da bo od nas darovani odpustek res koristil duši, kateri ga mi ljudje namenjamo, ne moremo pa tega z gotovostjo vedeti. To odvisi končno od skrivnostne božje volje. Iz tega razloga je lepo in primerno, da za isto dušo večkrat darujemo popolni (ali pa nepopolni) odpustek, ker če ga morda Bog prvič ni naklonil tisti duši, za katero smo ga mi namenili, bo morda to storil na naše ponovne prošnje.

KRATKE NOVICE

BERLIN – Predsednik nemške škofovske konference kardinal Karl Lehmann je posvaril pred podporo Turčiji glede vstopa v Evropsko zvezo, saj mora Evropa »ohraniti svojo istovetnost«. Če bo postala članica Turčija, bodo lepega dne to hotele tudi severnoafriške države Tunizija, Maroko in Alžirija. (Ave Maria)

MARIBOR - Avstrijska letalska družba Styrian Spirit je s 17. januarjem vzpostavila novo letalsko povezavo med Mariborom in Parizom. Letalo leti od ponedeljka do sobote v francosko prestolnico vsako jutro s postankom v Salzburgu in se po isti poti vrača v večernih urah. Od 23. januarja dalje je letalska povezava tudi ob nedeljah popoldne. (Ave Maria)

ZAKAJ JE MARIJA SIMMMA POSTALA ZNANA?

Prevedel in priredil STANE SNOJ

n kaj mislite o spiritističnih seansah, npr. o klicanju duhov pokojnih itd., itd.?

Pri tem ni nič dobrega. To je vedno nekaj slabega. Pri spiritizmu ima hudič svoje prste vmes.

V čem je razlika med vašim srečevanjem z dušami pokojnih pa med spiritističnimi predstavami?

Duš pokojnikov nikdar ne smemo klicati. Jaz nikoli ne vabim duš, da bi me obiskale. Pri spiritizmu pa gre prav za izzivanje, za klicanje.

V tem je glavna razlika in jo moramo vzeti zelo resno. Če naj mi ljudje kaj verjamejo od vsega, kar sem povedala, je to: tisti, ki se ukvarjajo s spiritizmom (ko se tresejo deske in podobne izkušnje), mislijo, da kličejo duše umrlih. V resnici pa prihaja odgovor, če ga na ta način izzovejo, vedno in brez izjeme od satana in njegovih angelov. Osebe, ki prakticirajo spiritizem (vedeževalci, čarovniki itd.) izpostavljajo veliki nevarnosti sami sebe pa tiste, ki hodijo po nasvete k njim. Do vratu so pogreznjeni v laži. Klicati mrtve je izrecno prepovedano. Jaz tega nisem nikoli delala, ne delam in ne bom delala. Če se mi kdo kdaj prikaže, je sam Bog, ki to dovoli.

Satan seveda lahko posnema vse, kar pride od Boga, in se tega

tudi poslužuje. Posnema lahko glas in videz mrtvih. Ne pozabite, da satan more tudi zdraviti, a tista ozdravljenja ne trajajo dolgo.

Ali Vas je kdaj prevaral z lažnimi prikazovanji? Na primer, da vam je govoril hudič pod krinko verne duše?

Da. Nekoč je prišla duša in mi rekla: »Ne sprejmi duše, ki bo prišla za menoj, ker te bo prosila za preveč trpljenja, ki ga ne boš mogla prenesti; ne boš kos, preveč te bo prosila.«

Bila sem v hudih dvomih, ker sem se spomnila našega župnika, ki mi je rekel, da moram sprejeti vsako dušo z velikodušnostjo. Bila sem zelo potrta, ker nisem vedela, če naj ubogam ali ne. Pa sem se spomnila, če morda ne gre za satana in če sploh gre za verno dušo. Zato sem rekla tisti duši: »Če si hudič, zgini od tukaj!«

V trenutku je močno zatulil in izginil. In res je bila duša, ki je prišla za njim, zelo potrebna moje pomoči.

Zame je bilo zelo važno, da sem jo poslušala!

Kadar se prikaže hudič, ga blagoslovljena voda vedno odpodí?

Tako mu je nadležna, da takoj zbeži.

Marija, zdaj ste poznani zlasti v Nemčiji in Avstriji, pa tudi drugod po Evropi zaradi vaših pogovorov in knjig. V začetku vas ni nihče poznal. Kako to, da so ljudje kar čez noč sprejeli vaše nadnaravno izkustvo za avtentično?

To je bilo potem, ko so me duše prosile, da povem njihovim sorodnikom, naj vrnejo imetje, ki so ga one pridobile na nepošten način. Sorodniki so dobili dokaz, da je res, kar sem jim jaz povedala.

Ob tem je Marija navajala nekaj pričevanj, preveč dolgih, da bi jih tu navajali. V nekaterih primerih so se duše zatele k njej, da so jo prosile: »Pojdi v našo vas ali mesto – ki ga Marija ni poznala – in reci našemu očetu, mojemu sinu, mojemu bratu, naj vrne to in to lastnino ali takšno vsoto denarja, ki sem se ga polastil na nepošten način. Dokler ne bo vrnjeno to imetje, tako dolgo ne bom rešen vic.« Marija je poznala vse podatke tistega polja ali lastnine, vedela za točno vsoto denarja in tako presenetila sorodnike, ki so videli, da je poznala v vseh podrobnostih imetje, za katero včasih sami niso vedeli, da ga je pokojni pridobil na nedovoljen način.

Marija, ali imate uradno cerkveno odobrenje za karizmo, s katero pomagata dušam v vicah in ljudem, katere navdušite za vaš apostolat?

Naš škof je dal dovoljenje, da s tem nadaljujem, pod pogojem, da ne bo zraven teoloških zmot. On je dal svoje odobrenje. Prav tako naš župnik, ki je tudi moj duhovni voditelj.

Marija, vi ste storili toliko dobrega dušam v vicah, da vas bodo spremljali v nebesa tisoči duš, kadar boste umrli. Čisto gotovo ne boste videli vic!

Ne verjamem, da bi šla naravnost v nebesa, da ne bi šla prej v vica. Ker sem prejela več milosti in več spoznanja, so moje pogreške težje. Kljub temu pa upam, da mi bodo duše pomagale priti v nebesa!

Ni dvoma! Ali čutite ob tej karizmi kakšno zadoščenje ali pa so ta prosjačenja duš za vas breme, nekaj težkega za vas?

Ne, skušam težav ne jemati v mar, ker vem, da lahko pomagam dušam in se čutim srečno, ko to delam.

Marija, dovolite mi še zadnje vprašanje, da vas še malo bolj spoznamo. Ali nam lahko poveste kaj o svojem življenju?

Dobro... Že kot punčka sem hotela iti v samostan, a mama mi je rekla, naj počakam, da bom izpolnila 20 let. Poročiti me ni vleklo. Mama mi je veliko govorila o dušah v vicah in odkar sem hodila v šolo, so mi veliko pomagale. Zato sem si rekla, da moram veliko storiti zanje, če je mogoče, čim več.

Ko sem skončala šolo, sem hotela iti v samostan. Vstopila sem v red Sester Srca Jezusovega, pa so mi sestre rekle, da sem prerahlega zdravja, da ne morem ostati pri njih. Še otrok sem zbolela za pljučnico in vnetjem prsne mreže. Prednica, ki je potrdila moj redovniški poklic, mi je svetovala, naj poiščem drug, manj zahteven red in naj počakam še nekaj let. Jaz pa sem hotela vstopiti prav v red s klavzuro in takoj.

Še dve novi poskušnji sta končali na isti način: moje zdravje je bilo preveč rahlo. V tem sem gledala božjo voljo, da me Bog ne kliče v samostan. Veliko sem trpela, ker mi Gospod ni pokazal, kaj hoče od mene. To se je vleklo do tedaj, ko mi je zaupal to nalogo v pomoč vernih duš, ko sem bila stara 25 let. Za to sem čakala Gospoda osem let.

V družini nas je bilo osem otrok. Od petnajstega leta dalje sem delala na kmetiji. Potem sem šla v Nemčijo h kmečki družini za gospodinjsko pomočnico. Nato sem se vrnila na kmetijo v Sonntag.

Pri petindvajsetih letih, ko so se

Devica Marija rešuje duše iz vic.

začele javljati duše in sem morala veliko trpeti zanje, se mi je zdravje znatno zboljšalo.

+ + +

Ob koncu branja njenih pričevanj lahko vidimo, da gre za življenje žene s popolno predajo posebnemu božjemu klicu. Vsaka ura njenega življenja, vsaka sekunda je imela težo v večnosti, ne samo zanj, ampak tudi za toliko znanih in neznanih duš, katerim je iz ljubezni pomagala na različne načine, da so bile rešene iz vic, da že uživajo večno srečo v nebesih.

KONEC

KRATKE NOVICE

NEW YORK – Ameriško ministrstvo za kmetijstvo ugotavlja, da je leta 2003 v ZDA 12 milijonom družinam primanjkovalo hrane ali pa so bili resno zaskrbljeni, da je ne bo dovolj. V okoli štirih milijonih družin je bil leta 2003 vsaj en član v določenem času lačen, ker si ni mogel privoščiti hrane. Preostalih osem milijonov družin pa se je izognilo lakoti z zmanjševanjem obrokov, iskanjem pomoči pri dobrotelnih organizacijah ali pa s prošnjo za bone za hrano, ki jih najrevnejšim daje zvezna vlada. (Ave Maria)

ZAKAJ CUNAMI?

Še en odgovor iz Japonske

VLADIMIR KOS

Ko to pišem, smo imeli že četrty obisk tajfuna letos. Bil je brez cunami. Morda pa bo spremljal cunami naslednjega tajfuna. Cunami ne spremlja le tajfuna. Potresi, ki izbruhnajo v morju, tudi povzročajo cunami. Kdaj? Ne vemo. In zato, ker ne vemo ne dneva ne noči, imamo po vsej deželi opazovalnice z modernimi aparati; dovolj sumljive pojave opazovalci takoj sporočijo radiu in televiziji. Ti prekineta svoje programe in takoj na kratko razširita svarilo po deželi, posebno tistim krajem, ki so najbolj izpostavljeni. Opazovalnice, aparati, in opazovalci stanejo denar, npr., v obliki davkov. Noben Japonec se jim ne odtegne; prepričan je, da gre za splošno blaginjo dežele, naroda, in države.

Japonci se čutijo povezane med seboj; najmočnejši nosilec države je srednji sloj; se pravi, da ni ogromnega finančnega pre-

pada med najbolj bogatimi in najbolj revnimi. Zemljepisni, zgodovinski in psihološki činitelji naravnavaajo Japonce v smeri pradaune božje zapovedi človeku: »Gospoduj vsej zemlji... podvrzi si jo« (1 Mojz 1:26 in 28).

In človek zmeraj bolj gospoduje zemlji z znanostjo in tehniko. Dobrine znanosti in tehnike so večje kot njune zlorabe. V deželi, kjer so vladajoči in vladani povezani med seboj, dosežki znanosti in tehnike koristijo vsem, ne le tistim na vrhu. Dežele, izpostavljene posebno po svojih obalah, ogromno tvegajo, če za te obale ne poskrbijo vsaj z opazovalnicami, ki jih mora vzdrževati država. Če v kakšni državi prevladuje hinduistično prepričanje, da je treba tegobe življenja vdano sprejemati, ker so kazen za prejšnja življenja in poroštvo za boljše življenje v bodočem rojstvu – potem seveda nima smisla skrbeti za blaginjo ubogih državljanov na izpostavljenih obalah.

Zadnji strašni cunami je ka-

kor blisk razodel stanja, o katerih ne bodo v skupščini ZN nikdar debatirali; nočejo žaliti vladajočih, da ohranijo določen politični kapital. Podobno ne prihaja do resnih pogovorov v zvezi s suženjstvom, ki je še zmeraj dejstvo npr. na arabskem polotoku... ne do resnih pogovorov v zvezi z zločini modernih piratov na mednarodnih oceanih.

Truditi se moramo, da zemljo – božje stvarstvo – zmeraj bolje spoznavamo, da si jo moremo podvreči v zmeraj večje splošno blagostanje. Da sam Bog kaj takega pričakuje od človeka, je človeku v silno čast. V čast in korist.

Na obzorju se porajajo novi problemi: svetovna temperatura, postopno manjšanje življenjsko važnega ozona, nove vrste pljučnice, odporna proti dosedanjim zdravilom. Na božjo pomoč lahko računamo. Toda ali jo bomo hoteli imeti?

Bog je umrl v žrtvah popotresnih valov CUNAMI BOŽJA KAZEN?

p. MIRKO PELICON

»**N**ikjer ni bilo slišati duhovnikov in škofov, ki bi izjavljali, da je cunami Božja kazen za grešno človeštvo.« Tako se začne kratek članek na neki internetni spletni strani; nadaljuje se: »Vsaj tistih duhovnikov in škofov ni bilo slišati, ki vsak dan oblegajo časopise in televizijo novega klerikalnega režima.« V resnici sem osebno marsikoga slišal, ko je razmišljal na glas in povedal, da je Bog te ljudi kaznoval, ker za Božič

je treba ostati doma. Mislim sem si, da predstavljajo vsekakor največji delež mrtvih tamkajšnji domačini, po vrhu še muslimani in budisti, ki torej nimajo nič opraviti z našim krščanskim Božičem. Še več ljudi sem slišal, ki so spraševali, kako je mogoče, da Bog dopušča takšne ali drugačne nesreče. Nič novega pod svobodnim soncem... To je prastara dilema. V filmu Andrej Rublev režiserja Tarkovskega se Teofan Grški hudo sooča na temo

Božje kazni oz. sodbe z mladim Andrejem. Za Teofana Grškega Bog kaznuje in strogo sodi, medtem ko Andrej Rublev težko verjame v takšno razumevanje Božje sodbe nad človekom in to svoje stališče izrazi Teofanu. Za Andreja, mladega umetnika, sicer največjega znotraj ikonografskega slikarjenja, je Bog skladna ljubezen treh Božjih Oseb; Njegova kazen in sodba sta in bosta ostala neskončno usmiljenje. Če strnem zaprepaščenost mnogih ljudi v dva stavka, prav zaradi Njegovega neskončnega usmiljenja: kako je mogoče, da Bog dopusti nekaj takega. Zasledil sem odgovor, ki ga je dal ateistični znanstvenik, ki preučuje prav potresne sunke: »Zakaj pripisujemo Bogu odgovornosti, ki jih nima, ko je očitno, da je največja odgovornost prav pri človeku? Drugje so 'oboroženi' in pripravljeni proti takšnim ali drugačnim naravnim katastrofom; je stvar človeške pameti, kako protiukrepati preventivno. Azija je obubožana in nima denarja za takšne preventivne naprave, ki bi naznanjale cunamije. Zakaj se raje ne sprašujemo, kako to, da je bilo

potrebno dočakati takšno katastrofo, da so bogate države zamrzile dolg nekaterim prizadetim državam? Ker človek je tak!« Seveda – osebno dodajam – prestrašili smo se pred silo narave in smo zaradi nje šokirani, a kje je Bog za milijone splavov, za tistih 400 in več pobitih ljudi na leto npr. v New Orleansu (ZDA), da ne govorimo o vsakodnevnih zločinih po svetu ali pa o pobitih zaradi krutih interesnih vojn po svetu? Kaj pa izkoriščani otroci in mlada dekleta zaradi spolnega trgovanja? Kaj pa milijoni ljudi, ki umirajo od lakote? Bojim se, da je cunami objektivno le malenkost. Bog je umrl, res je, v vseh teh ljudeh. Čustveno smo zgroženi pred takšno močjo narave, ki je prekinila življenja toliko tamkajšnjim ljudem in našim Evropejcem, vendar Božič je za nas verujoče sled Božjega sestopa na pot življenja, ki se nadaljuje. Ikonografija postavlja dete v globoko temno jamo. To dete je položeno v grob, ne v jaslje, kar naznanja njegovo kruto smrt. Ali je mogoče, da je tisti Jezus, ki je obvisel na križu kot pozabljen pes, res Bog? »Če si Bog, stopi s križa!« je kričalo

ljudstvo. V drugih besedah: kje je tvoj Bog, povrhu še Oče, dragi Jezus, o katerem si nam toliko govoril? Še s križa te ni rešil, tako kot ni rešil nedolžnih otrok pred Herodom in vseh ljudi v zgodovini zaradi zla do današnjih dni. Večna dilema! Križ je odgovor, kako Bog kaznuje ljudi: z ljubeznijo nedolžnega Sina, ki je eno s svojim Očetom in ki je dopustil, da ga je zlo 'pokončalo', zavedajoč se, da bo v Njem zmagalo življenje. Zakaj obstaja moralno, fizično in naravno zlo na svetu? Teoloških odgovorov bi že našli in obstajajo, vendar temeljno vprašanje je navsezadnje vprašanje človeka, ki se ni nasitil na drevesu spoznanja dobrega in zlega ter 'posedoval' dobro in zlo (prim. 1 Mz, 2, 3. poglavje). Spričo vseh grehov do soljudi, narave in samega sebe bo moral človek v zgodovini gotovo znova in znova sprejeti dejstvo, da ni Bog in da je tema, v kateri je ljudstvo zagledalo luč, resnična, kot je resnična luč vsemogočne, ponižane, križane ljubezni, ki odrešuje: ne pred smrtjo, ampak v smrti »in hora nostrae mortis«!

Iz tednika *Novi glas*

LETO EVHARISTIJE

MAŠNA DARITEV

Kardinal CHRISTOPH SCHÖNBORN

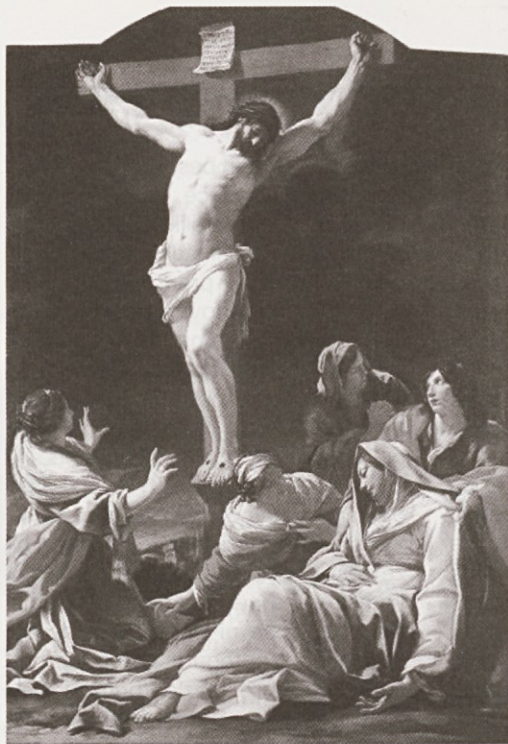
Izraz 'mašna daritev' ('daritev sv. maše') je nekoliko prišel iz rabe. In vendar izraža nekaj bistvenega o smislu evharistije, česar ne smemo pozabiti. Kaj pomeni tukaj beseda 'daritev'? Koncil pravi: »Naš Odrešenik je pri zadnji večerji, tisto noč, ko je bil izdan, postavil evharistično daritev svojega telesa in svoje krvi, da bi s tem daritev na križu mogla trajati skozi vse čase, dokler ne pride, in da bi tako Cerkvi, svoji ljubljeni nevesti, zaupal spomin svoje smrti in svojega vstajenja.« (KKC 1323)

Tri trditve so tukaj posebno pomembne: (1) Jezusova smrt na križu je bila daritev; daritev je bilo tudi od Jezusa postav-

ljeno slavje pri zadnji večerji; (2) obe sta med seboj povezani: po evharistični daritvi traja daritev na križu še naprej; (3) to trajanje se dogaja na način 'spomina'.

Naš Gospod Jezus Kristus je vse svoje življenje na zemlji živel kot predanost svojemu Očetu (KKC 606). Njegovo življenje in trpljenje sta izraz njegovega

poslanstva, »da streže in da svoje življenje v odkupnino za mnoge« (Mr 10,45; KKC 608). Da lahko mašo razumemo in obhajamo kot daritev, se moramo spomniti na to, da je Kristus prelil svojo kri za nas in za vse »v odpuščenje grehov«. Kristus je daroval svoje življenje za vse ljudi. »Nobenega človeka ni, ga ni bilo in ga ne bo, ki bi Kristus ne bil zanj trpel« (KKC 605). Jezusov križ je dovršena, edinstvena daritev; ni najprej človeško prizadevanje, da Boga napravimo milostljivega, temveč nasprotno, Očtov dar nam: On nam izkazuje svojo spravljivo ljubezen, s tem da Kristus 'odvzema' vse breme Ne greha z Da svoje ljubezni.

Kar je opravil Kristus enkrat za vselej (KKC 616), o tem je hotel, da »traja še naprej skozi vse čase do njegovega ponovnega prihoda«. V ta namen je v noči pred svojo smrtjo postavil slavlje, ki ga v skladu z njegovim naročilom obhajamo do danes. V kakšnem smislu je torej tudi evharistija daritev? Najprej kot spomin edine Kristusove daritve: »To delajte v moj spomin« (1 Kor 11,24). 'Spomin' se ne pravi tukaj kar 'spominjanje', 'spominsko slavlje', temveč 'ponavzočenje' (KKC 1363): kadar v evharistiji ozna- njamo Kristusovo smrt in vsta- jenje in se ju tako spominjamo, potem sta 'reprezentirana', to se

pravi predstavljena in ponavzočena (KKC 1366).

Kristusova daritev se ne po- navlja, zgodila se je enkrat za vselej, ve- ljavna za vse čase. V evharističnem slavlju pa se ponavzočuje in tako rekoč postaja za nas učinkovita, nam podarjena. Zato pra- vi koncil s staro li- turgično formulacijo: »Vsakokrat, ko se na oltarju obhaja kalva- rijska daritev, s kate- ro je 'bilo darovano naše velikonočno jag- nje, Kristus' (1 Kor 5,7), se izvršuje delo našega odrešenja«

(KKC 1364). Če razmislimo o teh besedah v srcu: kako dra- gocen se nam bo tedaj zdel dar evharistije!

Ko Cerkev obhaja evharis- tijo, se spominja Kristusove velike noči (pashe) in ta po- stane navzoča: daritev, ki jo je Kristus daroval enkrat za vse- lej na križu, ostaja vedno se- danja (aktualna).« KKC 1364

Iz Nedelje

KRATKE NOVICE

MOSKVA – V Rusiji je vedno manj porok, število razvez pa se večja. Na tisoč porok vsako leto zabeležijo osemsto razvez. Leta 1989 je bilo v Rusiji 36 milijonov otrok, starejših od 16 let, leta 2004 pa jih je bilo samo še 23 milijonov. Povečuje se število družin brez otrok. Družin z enim otrokom je 65%, manj kot tretjina družin ima dva otroke, le 7% družin pa ima tri ali več otrok. (Ave Maria)

Zlatomašnik FRANC HIMMELREICH

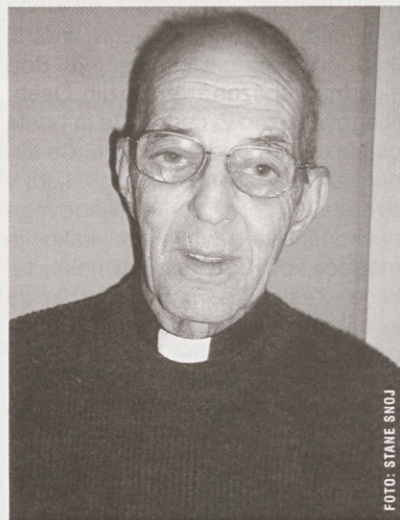

FOTO: STANE ŠNOJ

Rojen je bil 20. januarja 1927 v Ljubljani »Pred škofijo« št. 9. Njegov oče je bil krojač, ki je delal talarje za kanonike z druge strani ceste. Osnovno šolo je obiskoval v Marijanišču, srednjo šolo pa začel na klasični gimnaziji v Ljubljani. Leta 1943 je šel k domobrancem in se maja 1945 umaknil pred komunističnimi revolucionarji na Koroško. V Vetrinju je bil že na tovarnjaku, s katerim naj bi šel »v Italijo«, ko je prišlo ne- pričakovano povelje, da mora dol, da bo šel z drugim transportom. Ko je prišel na vrsto njegov transport, se je že vedela resnica o vračanju domobrancev v Jugoslavijo, v smrt, zato je šel iz taborišča in se dva tedna potikal po bližnjih gozdovih. Šele ko so Angleži nehali s prisilnim vračanjem, se je vrnil v taborišče. Da jubilarant ni šel iz Vetrinja z do- mobranci prvega transporta in da je zato ostal živ, pripisuje Materi Božji in njeni intervenciji. Res pa je bil mlad begunec, popolnoma sam, brez sorodnikov na tujem. Iz Vetrinja je šel s civilnimi begunci v lienško taborišče na Tirolskem, ki je bilo po nekaj mesecih preseljeno nazaj na

Koroško, v Spittal. Tu se je vpisal na begunsko gimnazijo in nadaljeval s študijem, ki ga je prekinil dve leti prej v Ljubljani.

Ko so dobili slovenski begunci možnost za izselitev v druge države, zlasti na ameriški kontinent, se je odločil za Argentino. Do te odločitve je prišel, ko je zvedel, da se je slovensko begunsko semenišče preselilo iz Briksna v Argentino. Misel na duhovništvo je imel v glavi že od otroških let. Transport beguncev, s katerim je šel koncem leta 1948 iz spitalskega taborišča, je prišel v Argentino v začetku leta 1949. Dva tedna po prihodu v novo deželo se je že napotil v sanluisko provinco, da zaprosi za vstop v slovensko begunsko semenišče. Ustanova se je po dobrih dveh letih preselila iz osemsto kilometrov oddaljenega San Luisa v Adrogué. Znašla se je v stari stavbi, katero so morali bogoslovci sami preurejati in dograditi marsikaj, da je služila svojemu namenu.

Po šestih letih bogoslovnih študijev je argentinski škof mons. Julián P. Martínez posvetil Franca Himmelreicha v duhovnika. Slovesnost je bila 31. julija 1955 v Adroguéju. Skupaj z njim je bil posvečen tudi bogoslovec Jošt Martelanc, kasnejši župnik na Bledu, zdaj že pokojni. Slovesnost nove maše so jubilanu pripravili rojaki 7. avgusta 1955 v buenosaireškem predmestju Florida.

Nadškofija v La Plati je bila tiste mesece brez škofa. Poleg tega je bil čas hudih napetosti med Cerkvijo in Peronovo vlado, ki je preganjala duhovnike, ko so gorele cerkve po Buenos Airesu. Zato je novomašnik dobil prvo namestitvev šele meseca decembra. Prva leta je bil za kaplana zaporedoma na treh župnijah v buenosaireški provinci. Potem se je velika nadškofija razdelila na več manjših škofij. Ena od teh novih je bila tudi s sedežem v Moronu in tako je jubilent prišel pod novega škofa. Novi škof ga je nadaljeval za kaplana v moronski katedrali, kjer je vršil službo trinajst let. Leta 1970 je postal župnik nove fare, ki jo je ustanovil ne daleč od škofijskega sedeža. Tam je dobil staro, zapuščeno cerkvico, ki jo je moral podreti. Začel je z zida-

vo nove cerkve in župnišča, kar je dogradil v treh letih. Naslednje leto je sezidal še trinadstropno stavbo z dvorano in sobami za katehezo ter dom za študentke, ki so iz notranjosti province hodile študirat na bližnjo Moronsko univerzo. Ker po smrti gospe, ki je vodila dekliški penzion, ni mogel dobiti druge primerne osebe, je moral zapreti ustanovo. Izpraznjene prostore pa je dal na škofov predlog na razpolago skupini laičnih 'misijonark evangelija', ki naj bi mu pomagale pri dušnopastirskem delu v fari.

Poleg tega je leta 1964 postal tudi policijski kaplan. V začetku je bil njegov delokrog samo v mejah mesta Moron, pozneje pa so ga povabili v La Plato, da je sprejel mesto glavnega policijskega kurata buenosaireške province s 45.000 policaji. Prav iz dušnopastirskega dela med možmi postave ima jubilent v spominu nekaj lepih anekdot, ki so mu v tolažbo in zadoščenje, da ni delal zaman. Npr.: Ko mu je upokojeni policijski komisar povedal, da vsak dan zmoli rožni venec... Ali primer, ko mu je policaj rekel, naj mu ne govori o spovedi, ker je ne potrebuje... Po eni uri ali dveh pogovorov z njim, med katerim ga je še kaj vprašal, se mu je mož sam razkril, ne vedoč, da se je že spovedal. Ko ga je nazadnje vprašal, če se spomni še česa drugega, je policaj odgovoril: 'Ne, to bo vse... Se vam zdi, da je to malo? Sram me je!' Ko mu je duhovnik povedal, da je spoved pravkar opravil in ga vprašal, če se kesa teh dejanj, je odgovoril: 'Kako se jih ne bi kesal!' Ko je duhovnik dvignil roko in spregovoril: 'Jaz te odvežem...' se je uniformirani orjak od sreče zjokal kot otrok.

Glavni policijski kurat Himmelreich pa je bil tudi v nevarnih življenjskih situacijah, ko je npr. nekoč dajal poslednje maziljenje ranjencem ob znanem oboroženem napadu gverile na vojaško postojanko v Tabladi, ali drugič, ko je reševal mater z otrokom, ki sta ju ugrabila dva zločinci, da sta izsiljevala denar...

Ob razpadu komunistične Jugoslavije, ob napadu Beograda na Slovenijo, se je Himmelreich zatekel k

Materi Božji in obljubil, da bo ustoličil njeno podobo Marije Pomagaj z Brezij v svoji cerkvi, če Ona obvaruje slovensko domovino pred vojno. Ob prvi obletnici osamosvojitve je obljubo izpolnil in podobo brezjanske Marije slovesno ustoličil. Argentinski verniki so jo hitro vzljubili in se danes radi kleče zatekajo k Njej.

Za 25-letnico mašništva se je Franc Himmelreich srečal v Rimu z nekdanjim kolegom iz semenišča Joštom Martelancem ter skupino drugih slovenskih srebrnomašnikov iz raznih krajev sveta. Med drugim so bili sprejeti tudi pri papežu Janezu Pavlu II. v avdienci. Ko je bilo njihovega jubilejnega srečanja konec, se naš jubilent ni vrnil takoj v Argentino. Drug njegov kolega iz begunskega semenišča, Marjan Bečan, slovenski dušni pastir v Nemčiji, ga je povabil v München na obisk. Povabilo je sprejel in se napotil na rimsko letališče. Ko je že sedel v avionu, sta prisedla dva duhovnika. Starejši se je vsedel poleg njega, mlajši pa nasproti. Starejši je začel ogovarjati in spraševati Himmelreicha, kdo je, zakaj je bil v Rimu itd. Ta se mu je predstavil malo po italijansko, malo po latinsko in povedal, da je šel v Rim za 25-letnico mašništva in da je namenjen v München k prijatelju. Kmalu po tej razlagi je starejši duhovnik vzel iz žepa denarnico in dal Himmelreichu 300 nemških mark v dar za njegov srebrnomašniški jubilej. Ta se mu je veselo iznenaden zahvalil in ugibal, kdo bi mogel biti ta prijazen duhovnik. Prišel je iz aviona in se srečal z Bečanom, ki je v neznanem duhovniku odkril münchenskega nadškofa in kardinala Ratzingerja!

Franc Himmelreich se je torej za srebrnomašniški jubilej vozil v avionu s človekom, ki je 25 let kasneje postal papež Benedikt XVI. Pred kratkim, ob zlatem jubileju, je novoizvoljenemu papežu že pisal pismo, v katerem ga spominja na tisto srečanje v avionu pred 25 leti.

Slovesnost zlate maše je obhajal 31. julija na svoji fari Señor de los Milagros, za rojake pa jo bo ponovil 7. avgusta na bližnji Slovenski pristavi v Castelarju.

S.S.

KAJ JE SVOBODA?

p. MIRKO PELICON

Človek lahko preživi vse stiske, bolezni in vojne; samo ene stvari ni sposoben preživeti: to je blagostanje (Raul Follerau). Blagostanje ni zlo, ampak dejavnik, ki vzpostavlja drugo vprašanje, t.j. vprašanje svobode. To je problem, ki nima le individualno razsežnost, temveč tudi kolektivno. Zato vprašanje človekove svobode zahteva tudi sistematično razčlenitev. Če sem svoboden, pomeni, da lahko uporabljam svojo svobodno voljo na dober ali slab način. Če jo uporabljam dobro, postanem boljši in s svojo dobroto vplivam naokrog; če pa jo uporabljam slabo, postanem v sebi slabši in tudi okolje trpi zaradi mojega slabega vpliva. Zlo se bo ukoreninilo v meni in v okolju ter bo zaradi njega nastala velika zmeda. Današnji problem razumevanja svobode ni majhen, saj smo povsod priča njenemu napačnemu pojmovanju, ki je sicer v tem, da smo jo ločili od njene etične razsežnosti, t.j. od upoštevanja dobrega in zlega. Neko razširjeno razumevanje svobode, zelo odmevno v javnem mnenju, jemlje pozornost človeku, da poveže svobodo z etično od-

govornostjo. Danes se ponašamo s svobodo kot tako; najpomembnejše je, da si svoboden, razvezan od vsake odgovornosti, da se lahko premikaš znotraj svojih sodb, ki so večkrat le kaprice. Jasno je, da je takšen liberalizem zelo primitiven in njegov vpliv je potencialno rušilen.

Evropska razsvetljenska tradicija želi dati svobodi neko utirjenost: njeno vodilo postane korist in ugodje (v moraliki pravimo temu *bonum utile* in *bonum delectabile*); v človekovem delovanju duhovne sposobnosti težijo k sintezi, vodilno vlogo ima volja. Človekova dejanja so svobodna, zato zahtevajo odgovorno držo posameznika. Kdor si želi nekaj dobrega, to dobro izbere in postane odgovoren za svoje dejanje. Na obzorju tega gledanja dobrega, ki je obenem metafizično in antropološko, moramo pravzaprav upoštevati razliko med poštenjem, koristjo in ugodjem. Vse te tri vrste dobrega kakovostno pečatijo delovanje osebe. Človek se odloči za dobro, kar postane cilj njegovega ravnanja. Utilitarizem je znotraj te etike postavil ob stran poštenje (*bonum honestum*), ki je prva in pomembna dimenzija celostnega človekovega delovanja. Utilitaristična antropologija in etika, ki iz nje izhaja, vodita k prepričanju, da človek teži po lastnem okoriščanju ali pa po okoriščanju skupine, kateri pripada. Poštenje in ugodje sta podvržena koristi, zato imata drugotno razsežnost, ki se sprevrže v užitek oz. uživanje. Blagostanje znotraj takega okvira naše kulture ima za duhovne razsežnosti človeka razdiralne učinke in prvi, ki plačajo za to 'posilstvo' v imenu svobode, so vsi, predvsem pa mladi.

Iz tednika *Novi glas*

BODI HVALEŽEN ZA VSAK DAN

ALFONZ GERHARDT

Vsaka bolezen ima neko sporočilo. Morda mi hoče reči: Obstajajo važnejše reči kakor delo in uspeh. Zdaj, ko ne moreš ničesar prispevati, se pokaže, kaj tvoje življenje resnično nosi: ljudje, ki te podpirajo; ljubezen, ki ti je izkazana; zaupanje, ki te krepi; Bog, ki ti daje moč.

- Ni se ti treba vedno razdajati samo za druge, smeš tudi kdaj dopustiti, da drugi kaj storijo zate. Včasih to sploh ne gre drugače: na primer zdaj, ko te bolezen sili k temu. Toda mora človek res najprej zboleti, da doživi, da lahko stori samo toliko dobrega za druge, kolikor si sam dobrega privoščiš?

- Smeš biti slaboten. Močan ni ta, ki ne pokaže nobene šibkosti. Ravno nasprotno: ne zatajiti svojih slabosti, za to je potrebno veliko moči. Kdor si ne dovoli biti slaboten, ravna s seboj zelo kruto: ne dovoli si delčka človečnosti in s tem delčka življenja.

- Ni se ti treba stalno primerjati z drugimi in ugotavljati: Tem gre bolje kakor meni! To povzroča samo slabo voljo. Ali vidiš tudi to, kar jim manjka? Tudi tebi je marsikaj darovano – treba ti je to samo odkriti. Ali pa bi rad bil podoben človeku, ki zaradi samih dreves tarnanja ne vidi več velikega gozda svojih dobrih izkušenj?

- Tvoje življenje je dragoceno, ni pa samoumevno. Je ogroženo in zelo krhko. Bodi hvaležen za dneve, ki jih smeš preživeti, tudi če nekateri v resnici niso lahko. Toda ti živiš – in to je važno.

Iz revije *Ave Maria*

Italijansko-slovenski debati o fojbah na rob

Potrebna je
brezkompromisna obsodba
vseh totalitarnih ideologij

IVO KERŽE

Nemajhno pozornost slovenske in italijanske javnosti je pritegnila odločitev italijanskega parlamenta, da posveti 10. februar spominu zločinom Titove vojske nad italijansko populacijo v obmorskih predelih severovzhodnega Jadrana. Še večjo pozornost pa je pritegnil film *Srce v breznu* (*Il cuore nel pozzo*), ki ga je italijanska televizija pripravila za obeležje tega dogodka in ki so ga prvič predvajali na italijanski nacionalki v nedeljo, 6., in ponedeljek, 7. februarja. Vredno se mi zdi spregovoriti o tej debati še posebej zato, ker, kakor bi rad pokazal, razodeva neko usodno zgodovinsko ujetost, ki ni le ujetost trenutnega stanja razvoja slovenskega ali italijanskega duha, pač pa evropske zavesti nasploh.

Debato bi bilo možno povzeti v tehle bistvenih točkah:

1 – Italijanska argumentacija desničarskega porekla očita 'Slovanom' ('Slavi', mišljeni smo najbrž pretežno Slovenci in Hrvati), da so v mesecih okrog konca druge svetovne vojne izvajali etnično čistko nad Italijani na območjih Istre in Dalmacije, da bi tako 'slovanizirali' omenjena (sicer domnevno izvirno-italijanska) področja. Pri tem misli seveda izključno na nasilje, ki ga je izvajala Titova vojska na omenjenih področjih. To je v temelju tudi idejno sporočilo omenjenega filma.

2 – Slovenska argumentacija

se pred navedenimi stališči brani predvsem vključujoč povojno nasilje Titove vojske nad Italijani v širši kontekst, t.j. v kontekst predhodnega in nam Slovincem splošno znanega genocidnega ravnanja italijanskih oblasti do Slovencev in Hrvatov v t.i. Julijski krajini, t.j. na Primorskem (kasneje tudi na Kranjskem) v času od konca prve svetovne vojne do konca druge. V tem smislu je seveda treba razumeti ravnanje Titovih partizanov kot posledico, ki ima svoj vzrok v predhodnem italijanskem nasilju.

Pri tako zastavljeni debati je treba ugotoviti, da se nahaja na mrtvi točki, v negibnem položaju, ki je primerljiv medsebojnemu zmerjanju dveh zločincev. To dejstvo pride do izraza npr. v šibkosti argumentov slovenske strani: dejstvo, da so italijanski fašisti zagrešili nad slovenskim narodom celo vrsto zločinov, ne more opravičiti izvensodnega obračunavanja z le-timi oz. z njihovimi italijanskimi simpatizerji. S tem, ko torej skupamo kontekstualizirati dogajanje v zvezi s fojbami, tega dogajanja ne moremo upravičiti. Lahko samo pokažemo, da so bili Italijani pred vojno prav taki zločinci kot mi po njej, vendar na tak način ostaja nad našim narodom še vedno upravičena italijanska obsodba za storjeni zločin. Tehtnega zagovora pred to obsodbo ni slišati od nikoder v našem javnem prostoru. Takšnega zagovora pa ni slišati predvsem zaradi temeljnega in usodnega strinjanja med slovensko uradno in italijansko desničarsko stranjo. Strinjanje se nahaja na točki, kjer tako eni kot drugi pristajajo na več ali manj popolno identifikacijo med slovenskim narodom in komunistično vodeno OF. Dokler bo slovenska javnost pristajala na dožemanje OF, ki jo prikazuje kot legitimno nosilko slovenske narodne usode v obdobju 1941-45, bo italofašistično izenačevanje Slovencev in komunistov v zloglasni formuli 'slavo-comunista' imelo zadostno težo za zelen propagandni učinek. Do takrat tudi učinkovit zagovor slovenskega naroda pred italijanskimi desničarskimi

obtožbami ne bo mogoč. Šele tedaj, ko bo slovenska javnost obsodila komunizem in njegovo partijo ter po njej vodeno OF kot v temelju zločinsko organizacijo, ki je hotela z nasiljem iztrebiti vse nekomunistične elemente na svojem področju delovanja, bo mogoče tudi v vsem miru pokazati na fojbe kot na enega izmed neštetihi primerov komunističnega ideološkega in ne etničnega nasilja. Šele tedaj bo mogoče pokazati, da fojbe in trpljenje Italijanov iz Istre in Dalmacije niso posledice narodnega besa Slovanov, pač pa posledice hladnega revolucionarnega računa komunističnega vodstva. Šele tedaj bo mogoče pokazati, da je to, kar se kaže kot etnična čistka, v resnici ideološka čistka, ki se v ničemer bistvenem ne razlikuje od dogajanja v Kočevskem Rogu in Teharjah v poletnih mesecih leta 1945. Šele tedaj bo torej mogoče pokazati na nedolžnost slovenskega naroda in na velikansko krivdo komunistične ideologije in njenih nosilcev.

Tedaj bo tudi mogoče k Italijanu pristopiti z roko sprave, saj obsodba komunistične ideologije bi ne bila iskrena, če se ne bi povezala z obsodbo vseh totalitarnih in v temelju zločinskih ideologij 20. stoletja, torej vključno s fašizmom. Ko bosta torej Slovenec in Italijan obsodila totalitarizem kot tak, ko si bosta torej skupaj pod spomenikom radikalne in brezkompromisne obsodbe vseh totalitarnih ideologij in zmage demokracije segla v roko, šele tedaj se bo debata o fojbah premaknila z mrtve točke.

To seveda ni samo problem Slovencev in Italijanov. Celotna Evropa dolguje krvi brezštevilnih žrtev brezprizivno in popolno obsodbo vseh treh velikih totalitarnih gibanj 20. stoletja. Dokler komunizem in fašizem ne bosta doživela svojega (vsaj simbolnega) Nürnberga, vse do tedaj se bo Evropa nahajala v tisti isti mrtvi poziciji duhovnega razvoja, v kateri se nahaja italijansko-slovenski razgovor o fojbah.

Iz tednika *Novi glas*

Letos v Meki dva milijona romarjev

Končal se je največji hadž vseh časov

AMBROŽ KODELJA

VMeki v Saudski Arabiji, naj-svetejšem islamskem mestu, poteka vsakoletno tradicionalno romanje muslimanov, hadž, ki se je začel v torek, 18. januarja, in na katerem je bilo nad dva milijona muslimanov.

Romanje v Meko je eden od petih stebrov muslimanske vere. Islamska sveta knjiga Koran predpisuje, da mora vsak musliman, ki je fizično sposoben in si lahko omisli potovanje, vsaj enkrat v življenju opraviti romanje v Meko, kjer je rojstni kraj preroka Mohameda.

Na hadžu so letos pričakovali 1,6 milijona vernikov iz tujine in še kakih pol milijona iz Saudske Arabije. Na vrhuncu hadža, vzpona in molitvi na gori Arafat, pa naj bi se v sredo, 19. januarja, po besedah ministra Hadža, zbralo celo do tri milijone ljudi.

Hadž se je začel v torek, 18. januarja, z obiskom Velike mošče. Romarji so noč preživeli v šotorskem naselju Mina, naslednje jutro so skupaj molili ob vznožju gore Arafat, to je 20 kilometrov od Meke, kjer je po prepričanju muslimanov prerok Mohamed imel zadnjo pridigo. Sledilo bo več obredov, med katerimi bodo tudi žrtvovali eno žival. Običajno je to koza, krava ali kamela. Po tem

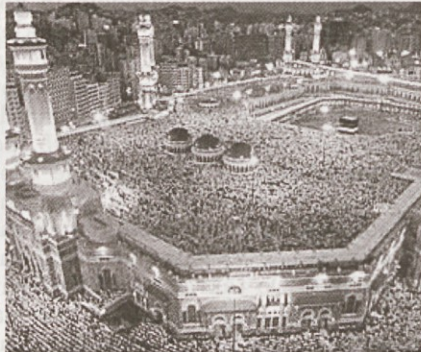
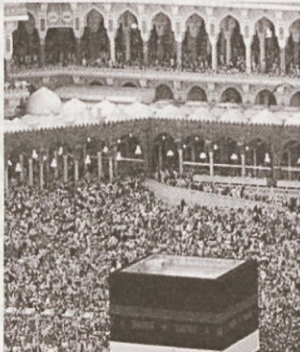
sledi simbolično kamenjanje hudiča, kar naznanja začetek muslimanskega praznika Eid al Adha – ali Kurban Bajram.

Kot vedno, so v mestu uvedli poostrene varnostne ukrepe, za kar je letos skrbelo več tisoč ljudi. Nekaj normalnega je, da hadž pogosto spremljajo razne tragedije. Tako je leta 1997 v požaru v šotorskem naselju Mina umrlo 340 romarjev, ranjenih pa je bilo nad 1500. Leta 1994 in 1988 je v paničnem begu prav tako umrlo več sto ljudi. Leta 1990 je umrlo kar 1426 romarjev. Lani pa je samo med kamenjanjem hudiča umrlo 251 ljudi. Leta 1987 je prišlo prav tu do protiameriških demonstracij in tako je bilo ubitih več kot 400 ljudi.

Te in podobne podatke ste lahko marsikje prebrali. V glavnem se zelo malo razlikujejo. Za nas kristjane so velika zagonetka romanje samo in seveda muslimanski romarji. Znanec, ki je izvedenec v psihosociologiji religij, mi je pripovedoval, kako se je v Londonu pridružil skupini romarjev, ki so romali v Meko s posebnim letalom. Spremljal je njihovo pripravo, bil z njimi na letalu in prišel z njimi do izstopa na letališču za Meko. Tu se je zanj »svet končal«, saj kot nemusliman ni mogel dalje, zato se

je z naslednjim letalom takoj vrnil v London, seveda s skupino, ki je romanje končala.

Romanja se od romanj razlikujejo. Ne samo po organizaciji, ampak tudi in predvsem od priprave in seveda ljudi, ki se jih udeležujejo. Naših katoliških romanj ne moremo primerjati z romanjem v Meko. Naši romarski kraji so odprti tudi za drugače verujoče, tudi za tiste, ki ne verujejo, pa seveda tudi za radovedne turiste, ki jih zopet ni malo. Muslimansko romanje v Meko je najprej romanje samo za muslimane, pa še to samo za tiste, ki so se na to romanje posebej pripravili in so tudi pravoverni muslimani. (V Evropskem izrazoslovju bi temu rekli – ortodoksni verniki, skoraj nekakšni verski fanatiki.) Teh pa zopet ni tako malo, pa tudi stroški niso za vse enako veliki, ker si med seboj pomagajo. Muslimanske države rade primaknejo svoj delež, da pride čim več ljudi. Ko se romar vrne, ima pred tistimi, ki niso šli na romanje, tudi določene verske privilegije, ki se kažejo tudi na zunaj. Ponekod nosijo posebna pokrivala, na nagrobniku posebno oznako, ki sicer danes precej izginja, jo pa lahko še vedno vidimo po tako imenovanih ortodoksnih muslimanskih pokopališčih. Ti na videz drobni podatki nam veliko povedo. Zunanji vplivi so pri človeku velikokrat bistvenega pomena, tako da prikličejo iz podzavesti tudi verske motive. S pripravo, ki jo musliman ima doma in traja precej časa, sledi ji priprava v letalu, ki ob molitvi in ritualnih gibih, kolikor so ti možni, pripravi vernika na sam romarski kraj, vernik podzavestno pade v religiozno psihologijo množice, ki je na kraju samem, in normalno

je, da ko se to romanje opravi in se romar vrača domov, ga spremlja poseben romarski religiozni trans, v katerem ostaja še precej časa. Prav ta trans je velikokrat tudi kriv, da pride do tolikih smrti na kraju samem, ker si marsikdo želi tam umreti, saj ve, da bo takoj prišel v Mohamedovo naročje, kar tudi muslimanska vera uči in je smrt v Meki privilegij izbrancev.

V psihosociologiji romanj se tovrstnih romanj ne da primerjati z romanji v drugih religijah, še najmanj s krščanskimi. Najprej je tu problem, da se z nekim znanstvenim načinom tega romanja ne more spremljati in proučevati, saj so to samo muslimanski romarji in ni drugih, razen tamkajšnjih redarjev, policistov in verskih voditeljev, ki so za to posebej pripravljeni in tudi posebej vzgojeni. Tako romar pride v poseben romarski geto, ki se loči od ostalega sveta, tu ni take navlake, kakršna spremlja naše božje poti, kot tudi ne takšnih in drugačnih pritisklin, ki smo jih zahodnjaki na romarskih krajih navajeni; tu je neprestana molitev, so verske vaje, vse pa je vodeno in poteka po strogo določenem obredu, na katerega se je vsak romar pripravil. Vsakdo ve, kaj to pomeni, in v takem okolju je vernik v nekakšni ekstazi, ki ga pripelje iz sedanjega prostora in časa. To je končno tudi namen tega romanja. Zato primerjanje Meke s katerim koli podobnim romarskim krajem na svetu ni dopustno in je nemogoče. Isto velja za muslimanskega romarja, ki gre tja in ga ne smemo primerjati romarjem drugih ver, še manj kristjanom!

Ob koncu pa bi rad pripomnil: »V Meko ne more priti nemusliman. Če bi se to dogodilo, ga takoj ubijejo, ker po muslimanskem verovanju onečša svetost Meke.«

MY HOUSE - MY CASTLE

Moja hiša – Moj grad

FRANC DALIBOR

Morda nima znani angleški pregovor, ki smo ga postavili za naslov temu članku, nikjer na svetu večje veljave kakor v Argentini.

Lastna hiša v Buenos Airesu ne pomeni samo brezskrbne udobnosti in prijetne zavesti, da sem na svoji zemlji svoj gospodar, ampak je hkrati sijajno spričevalo varčnosti, solidnosti, dalekovidnosti. Lastna hiša je v Argentini in posebno v Buenos Airesu vsestransko najboljše priporočilo. Kdorkoli misli, da vas ima pravico dobro poznati, vas bo najprej vprašal: »Pa imate lastno hišo? Seveda!«

Ni še dolgo, kar mi je znan zdravnik razjarjen takole razpravljal:

»Nimam lastne hiše in Bog ve, kdaj jo bom imel. Pač pa imam v najemu celo prvo nadstropje in vsak mesec pošteno plačam dvesto pesov najemnine. Vendar povsod, kamor pridem, me najprej vprašajo, če imam lastno hišo. Ker je nimam, vedno znatno padem v vpraševalčevih očeh. Saj imam vendar lahko sto tisoč v banki, pa kljub temu ne lastne hiše!«

Vse zastonj, gospod doktor! Lastna hiša je v Argentini triumf! Predsodek o lastni hiši je v Argentini že tako ukoreninjen, da ga ne bo menda nihče več iztrebil.

Ne čisto po krivici! Kdor si je v Argentini postavil lastno hišo, je lahko ponosen na to. Posebno delavec, izseljenec. Lastna hiša je res znamenje varčnosti, solidnosti, preudarnosti. Ker so ravno te lastnosti za človeka velike važnosti, bomo lažje razumeli, zakaj Argentinci tako radi sodijo neznančevo vrednost in veljavo po lastni hiši. Niti ne vprašajo, kakšna da je »lastna hiša«, samo da je.

Da so tisti, ki so si postavili lastne hiše, poleg drugih dobrih lastnosti res preudarni, pametni in dalekovidni, nam izpričujejo zlasti

tale neizpodbitna dejstva:

- a) najemnine so v Buenos Airesu neverjetno pretirano drage,
- b) hišni gospodarji so brezsrčni, kakor povsod,
- c) najemniki so zakonito domala povsem nezaščiteni.

Pameten, dalekoviden, količkaj razsoden in preudaren človek si zaradi tega v Buenos Airesu mora postaviti svoj lasten dom, kar v normalnih časih povrh vsega niti ni bilo tako težko.

Vse hvale so vredni zato tudi številni Slovenci, ki danes uživajo sad svojih trudov, brezplačno stanovanje; uživajo poleg tega tudi dobro ime solidnih, pametnih in preudarnih ljudi, ki jim človek more zaupati, jih za svet vprašati, jih ceniti in upoštevati.

Velika škoda pa je – naj tu mimogrede omenimo – da so poznali Slovenci tako neverjetno malo zavesti skupnosti, ko so si postavljali svoje domove. Morda bo kateri od naslednjih mojih člankov govoril o hišah Slovencev v Buenos Airesu. Po površni presoji naj bi jih bilo dobrih štiristo, ki pa so neverjetno nesmiselno razsejane po vseh periferijah mesta in po njegovi bližnji okolici, tako da nimamo Slovenci v Buenos Airesu kljub svojim štiristotim domovom nobenega pravega in bližnjega središča, kjer bi se mogli zbirati kolikor toliko redno in pogosto. Kako vse drugače so se znali tudi tozadevno organizirati naši rojaki v Severni Ameriki!

+

Argentinski hišni posestniki so v veliki večini v deželi rojeni Argentinci. Naseljeni tujci le redko nalagajo v stavbe kake večje kapitale in imajo v lasti le bolj majhne stanovanjske hiše, v katerih živijo sami s svojimi družinami.

Nasprotno pa je ideal Argentince živinoreja in pa renta, ki jo

Dalje na strani 218

LETO BREZ SONCA

MARKO KREMŽAR (13)

Šentvid (II.)

Ko so nas nagnali v dvorano, si nismo mislili, da bomo morali tam prestati toliko časa. Zato nismo izbirali prostora. Utrujeni smo bili. Vsak je legel, kjer je stal. Jaz sem imel srečo. Ležal sem ob stebru, prvem na levi, kar je imelo prednost, da sem lahko včasih tudi slonel na njem. Ob meni sta bila poleg Zmaga še Ivan Habjan in Ivo Prijatelj. V resnici jih je bilo okrog mene vse polno, saj se nisem mogel obrniti ali stegniti, ne da bi koga brcnil ali se vanj obregnul. A ker je bilo to obojestransko, se ni nihče pritoževal. Ker pa se praktično ni bilo mogoče premikati, najprej zaradi gneče, kasneje pa zaradi oslabelosti, si poznal le svoje najožje sotrpine. Vse ostalo je bilo daleč. Vendar sem takrat poznal imena vsaj najbližjih, s katerimi smo se pogovarjali. Ker jih nisem mogel zapisati, so izginila iz spomina.

Med nami se je najbolje držal Ivo Habjan, s katerim sva kasneje preživela še marsikako preskušnjo. Ni bil zgovoren, lačen je bil kot vsi, a imel sem vtis, da je bil od nas vseh najbolj odporen. Nikoli ni tožil in v sebi je imel še toliko sile, da je bil divji na stražarje in vse, ki so bili za njimi. Mislim tudi, da je od vseh mam, ki so bile prisotne v naših pogovorih, njegova najbolje kuhala.

Kmalu so se naši pogovori pričeli sukati le okoli hrane. Po nekaj dneh smo si jih omejili, ker bi sicer stvar postala bolesta. Eno uro po opoldanski in eno uro po večerni menaži smo si določili za pogovor o hrani. Ne vem, kako smo določili, kdaj je minila ura, ker ur že dolgo nismo imeli, a omejitev je bila in skušali smo se je držati. Tudi nismo govorili vsi vprek. V našem krogu pri stebru je vsak prišel na vrsto, da je lahko povedal, kako kuha njegova mama to ali ono jed. Vsak je hvalil recepte svoje mame in ostali smo velikodušno priznali, da utegne biti tudi tisto dobro, čeprav seveda ne tako kot »od naše mame...« Samo enkrat se spomnim, da smo se sporekli, in sicer zaradi omlet. Omlete so bile pomemben del našega jedilnika in vsaj meni ni šlo v glavo, da jih je mogoče narediti drugače kot ... Ko pa smo pričeli slabeti, so postali tudi ti pogovori vedno manj živahni.

Drugi del našega prostovoljnega dnevnega reda je bilo obiranje uši. Ko smo videli, kako se te živalice množijo, smo se navadno dvakrat na dan spravili na lov. Pregledati je bilo treba vsak kos obleke posebej, zunaj in znotraj pa še po telesu. Kmalu smo zasledili, da se mrcine rade skrivajo za robovi in šivi. V stiskanju in pokanju teh malih živali smo postali kar spretni. Po nekaj tednih smo si morali drug drugemu tudi pregledovati

glave. To je bil bolj zamuden posel, ker nismo imeli glavnikov.

Razen menaže uradni dnevni red ni predvideval nobene dejavnosti. Ležali smo na tleh in čakali. Vsak dan ob katerikoli uri so prihajali med nas partizani. Sprva so taki obiskovalci stali le pri vratih in gledali, če najdejo kakega znanca. Vedno so ga. To niso bili naši stražarji, temveč partizani različnih činov, doma iz raznih krajev. Zdelo se je, da prihajajo iz vse Slovenije iskat med nami sovaščane ali znanke. Včasih so vprašali, kdo je doma iz tega ali onega kraja. Če se je kdo oglasil, so ga peljali ven. Navadno so se ti fantje čez nekaj ur vrnili. Morda so morali povedati, kdo vse je še v dvorani iz domače vasi. Ponoči so prišli ponje.

Sredi noči so se redno odprla vrata. Ker je na hodniku svetila luč, smo videli le temne obrise partizanov, ki so stali na pragu. Bili so oboroženi z brzostrelkami. Nekdo, o katerem so rekli, da je komisar, a ga nisem nikdar videl v obraz, je imel v roki list papirja. Počasi in glasno je klical imena in priimke teh, ki so bili na seznamu. Navadno so bili prvi na vrsti tisti, ki so jih čez dan 'zasliševali'. A noč za nočjo je sledilo še veliko drugih. Nismo vedeli, od kod imajo imena, ker nas niso nikdar popisali. Gotovo so bila sad 'zaslišanj'.

Navadno nismo zaspali, dokler niso prišli 'klicat'. Šele ko so se za tisto noč zaprla vrata, si vedel, da imaš pred seboj še dan življenja. Nihče ni za gotovo vedel, kaj se zgodi s tistimi, ki jih ponoči odpeljejo, a med nami

MARJAN TRŠAR

je vladala neka neizgovorjena gotovost, da jih peljejo v smrt. Nismo se motili.

Ko se je pričelo prebivalstvo zavske dvorane polagoma krčiti, so postajali dnevni obiski bolj neposredni. Partizani so stopali v dvorano, se sprehajali med nami in gledali za znanci. To je bilo del dnevne rutine, kot je bilo 'klicanje' del nočne. Težko je popisati občutek, ki ga imaš, ko stopa ob tebi, ki sedi ali ležiš na cementnih tleh, človek v bleščečih škornjih, v novi, zlikani uniformi in gleda, koga bo poklical na 'zaslišanje'. Veš, da išče znance, sovaščane, sošolce, morda sorodnike ali nekdanje soborce. Vsi iščejo znance, da se potem znesejo nad njimi, kot da bi bila revolucija eno samo osebno obračunavanje. Upaš, da te ne pozna, da je iz kateregakoli drugega kraja, da je študiral na drugi gimnaziji, da ni bil nikdar v našem prosvetnem domu, da boš ostal še naprej nepoznan in neopazen. Potem vidiš, da je mož v škornjih nekomu ukazal, naj vstane. Ali te morda ta pozna? Če je tvoj znanec, je skoraj gotovo, da bo slej ko prej povedal, da si v dvorani tudi ti in bo ponoči tvoje ime na spisku. Ko vidiš, da fanta ne poznaš, upaš, da tudi on tebe ne. Oddahneš si, dokler ne pride v dvorano spet nov obisk. Na mladostnost se nihče ne spomni.

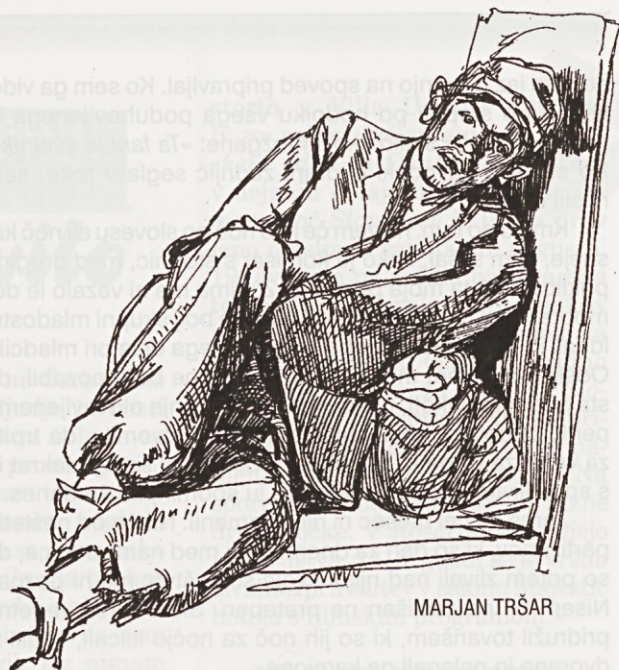
Ti nenapovedani obiski so potekali navadno skoraj brez besed. Včasih so prihajali med nas posamič, včasih jih je prišlo več. Postopek je bil vedno enak. Tudi med tem, ko so nam delili menažo, smo včasih lahko videli kakega partizanskega oficirja, ki je stal nekaj korakov proč in gledal naš mimohod. Vedeli smo, da tudi on išče znance. Velika poveljna morija slovenskih protikomunistov ni bila brezosebna. Bilo je zavestno ubijanje konkretnih oseb. Iz škofovih zavodov niso pošiljali v smrt anonimne množice jetnikov.

Ko so se naše vrste že precej razredčile, je Zmago pričel dobivati napade. V drobovju ga je klalo in pene so mu silile iz ust. Stokal je, a ni tožil. Strašno je trpel. Bal sem se, da bo umrl. Nekoč so ga spet zgrabile bolečine huje kot navadno. Ne vem, kdo je šel prosit stražarje za pomoč. Na naše presenečenje je stražar rekel, naj ga odnesemo v ambulanto. Do takrat nismo niti slišali govoriti o kaki ambulanti, ki naj bi bila namenjena do konca izčrpanim sotrpinom. Ker jaz nisem bil za nobeno rabo, sta oba Ivana spravila Zmaga, v spremstvu stražarjev, ki sta priganjala in se smejala, do prvega nadstropja. Bolj vlekla kot nesla sta ga po stopnicah. Jaz sem se opotekal za njimi. Spremljal sem prijatelja, hotel sem videti, kam gre.

Ko sem stopil skozi vrata, za katerimi so zginili ostali, sem se znašel v majhni sobici. Imel sem vtis, da je bila del večjega prostora, predeljenega z deskami. V sobici je bila postelja, od tam pa so vodila manjša vrata v sobo s pogradi. Tako razkošje je spominjalo na pravo bolnico. Zmaga so odnesli naprej, jaz pa sem ostal v prvi sobici in se naslanjal na posteljo. Stražarja sta ostala na hodniku in od nekod je prišel bolničar, ki je povedal, da je jetnik kot mi. Rekel je, naj prijatelja pustimo tam.

»Ga boste pozdravili?« sem vprašal.

Nasmehnil se je. »To je naše edino zdravilo.« Kazal je na polico, kjer je stala menažka s kavino usedlino.

MARJAN TRŠAR

Gledali smo se. Namignil je proti postelji, na kateri sem slonel: »Tega so jutraj odnesli ...« Zavedel sem se, da je bolničar z ambulanto vred le zato, da prihrani partizanom nadlego z umirajočimi.

Prijazni bolničar mi je dal menažko. Rekel je, naj se napijem kavine usedline in obljubil, da bo poskrbel za prijatelja. Verjetno zaradi slabosti dobrega fanta nisem prepoznal. Bil je, kot so mi povedali čez leta, medicinec Leon Kos iz naše, mošćanske fare.

Nestrpna stražarja sta nas odgnala nazaj v dvorano. Po kakem dnevu ambulante se je Zmago vrnil med nas. Kavin 'zoc' in Leonova skrb sta bila v potrebi lahko učinkovito zdravilo.

Bog ve, koliko časa sem bil v dvorani, a mislim, da ne dolgo, ko sem opazil, da sta na drugem koncu moja prijatelja Marko Vrelc in Tonček Žakelj. Obiskal sem ju, čeprav sem si moral s težavo utirati pot čez morje ležečih teles. Gledano z današnjimi merili je vse skupaj težko razumljivo. Fanta sta ležala ob steni, skoraj v kotu desno od vrat, v resnici le nekaj deset metrov od mene. A takrat je bilo to zelo daleč.

Nekoč kasneje sem videl, da so ju odvedli iz dvorane. Gotovo je naletel nanju kak znanec. Ko sem videl, da so ju pahnili čez čas spet nazaj v dvorano, sem se spet privlekel do njiju. Povedala sta, da ju je prepoznal neki sošolec. Pričeli so ju po stari navadi 'zasliševati' in pretepati. Posebno krvoločno so se ju lotili, ko so pri enem našli rožni venec, pri drugem pa svetinjico Brezmadežne, ki se jima ju je, kljub vsem preiskavam posrečilo do tedaj obvarovati. Videl sem, kako sta bila zbita, a nista tožila. Pričakovala sta, da ju bodo tisto noč poklicali. Bila sta mirna, pripravljena na smrt. Poslovili smo se. Vsi trije smo bili člani dijaške Katoliške akcije. Z Markom Vrelcem sva kot Mladca komaj leto prej pri lazaristih skupaj opravljala zaprte duhovne vaje. Dobro se spomnim, kako je odhajal iz spovedniške sobe, ko

sem se jaz pred njo na spoved pripravljal. Ko sem ga videl tisto jutro stopati po hodniku vsega poduhovljenega in veselega, mi je šinilo skozi možgane: »*Ta fant je svetnik.*« Ko sva si v zavodski dvorani zadnjič segla v roko, sem mislil enako.

Kmalu po tem, ne vem če isto noč po slovesu ali noč kasneje, sem slišal, kako je komisar s stopnic, med drugimi poklical tudi ta moja prijatelja. Z njima me ni vezalo le domobranstvo, morda so nas družili še bolj skupni mladostni ideali in leta navdušenega, nesebičnega dela pri mladcih. Odšla sta na pot mučeništva. Nikdar ne bom pozabil, da sta bila kljub lakoti, ušem in od pretepanja okrvavljenemu perilu čudovito mirna. Niti za hip nista dvomila, da trpita za vero, za Boga in za Marijo. Občudoval sem ju takrat in s spoštljivim občudovanjem se ju spominjam še danes.

Zame se cel mesec ni nihče zmenil. Nihče od neštetih partizanov, ki so dan za dnem iskali med nami znanca, da so potem zlivali nad njimi svoje sovraštvo, me ni poznal. Nisem bil ne zaslišan ne pretepen. Sicer bi se verjetno pridružil tovarišem, ki so jih noč za nočjo klicali, vodili iz dvorane in nalagali na kamione.

Tiste dni se nam je svet skrčil na prostor v dvorani. Le eno od velikih oken na levi blizu stebra, ob katerem sem ležal, ki je bilo prav na vrhu razbito, je nudilo nekaj razgleda na vrsto slabo pobeljenih oken v prvem nadstropju. Menda je bil tam hodnik. Včasih je bilo katero teh oken odprto. Nekoč sem zagledal tam skozi vrsto ženskih obrazov. Po hodniku so peljali skupino jetnic. Dve sta se mi zdeli znani. Ko so jih čez čas peljali nazaj, sta se ozrli proti nam in res sem prepoznal Mrakovi Kristo in Jelko, bližnji sosed, prijateljci iz Marijine kongregacije in pogumni domobranski bolničarki, ki sta do konca spremljali naše ranjence. Oni gotovo nista mogli razločiti nikogar, a za nas je bil pogled na znana dekleta kot pozdrav od doma.

Škofovi zavodi so se počasi praznili. Kot že rečeno, se je menaža zgostila, med repo so pričeli metati krompir, opomogli smo si. Pričelo se je popisovanje preživelih. Na vrsto sem prišel 16. julija. Popisali so nas v nekem prostoru zunaj dvorane. Hoteli so vedeti le moje ime, priimek, od kod sem doma, kje sem bil pri domobrancih in koliko časa. Vse so zapisali in že je bil na vrsti naslednji. Takoj po popisu smo morali v neko sobo, mislim da v prvem nadstropju. Namesto na cementu sem zdaj ležal na parketu. Bil je napredek, čeprav so me uši spremljale tudi na parket. Zmago in oba Iva so prišli kmalu za menoj in ni dolgo trajalo, da smo se tudi tu stiskali v majhnem prostoru, ki je bil nekoč verjetno kaka pisarna. Za učilnico se mi je zdel premajhen.

Pa nismo bili več dolgo skupaj. Mislim, da je bilo kakšna dva dni kasneje, naknadno sem si zapisal, naj bi bilo to 18. julija, ko so me proti večeru poklicali. Hitro sem pograbil, kar sem imel, se poslovil od prijateljev in se opotekel na hodnik. Kmalu za menoj so poklicali tudi Ivana Habjana. Nisem vedel, kam nas vodijo. Malo zgodaj je bilo za običajne Transporte, a ker se je že mračilo, tudi to ni bilo izključeno. Kasneje sem izvedel, da so takrat tisti, ki so ostali v sobi, pričeli za naju moliti, kakor smo navadno delali, kadar so koga iz naše bližine peljali v smrt.

Dalje prihodnjič

Dalje s strani 215

dobiva od stanovanjskih hiš po velikih mestih. Industrijalizacija dežele prepušča tujemu kapitalu. Naravnost žalostno je, da na primer tako bogatih provinc, kakor sta La Rioja in Catamarca, nihče ne izkorišča. La Rioja in Catamarca sta, kljub njunemu bogastvu, dve prosjakinji, ki sedita na zlatih tleh. Angleži in Severoameričani so res začeli zadnji čas z izkoriščanjem zlate rude v provinci La Rioja. Ali bodo uspeli? Kljub temu, da sami ne marajo načeti drobovja svoje matere zemlje z lastnimi krampi, lopatami in kapitali, se namreč Argentinci radi pritožujejo, da jim vse poberejo tujci, če so se kje naselili in pokupili koncesije. S tem smo hoteli pravzaprav samo poudariti, da je 80 % argentinskega domačega kapitala posvečenega poljedelstvu, živinoreji in hišni renti, kar nas v tem članku zanima, v kolikor ne leži morda celo shranjen zgolj po bankah in brez koristi za narodno gospodarstvo, ki mu kapitalov tako manjka.

Toda, vrnimo se h stanovanjskim problemom.

+

Buenos Aires je danes mesto, ki se daje v najem. Banke in podobna podjetja, ki se bavijo z oddajo hiš in stanovanj, so pred nekaj meseci izračunala, da je v Buenos Airesu štirideset tisoč hiš nezasedenih! Po drugi strani pa spi v tem mestu na stotine in tisoče ljudi pod mostovi in v javnih parkih, ker nimajo kamor bi sicer položili svojo trudo glavo. Na tisoče rodbin živi natrpanih v ozkih, zaduhlih, vlažnih, brezsončnih stanovanjih, obsojenih na jetiko, skrofulozo ali kako drugo bolezen. Če računamo, da bi vsaka nezasedena hiša mogla dati ugodno zatočišče vsaj desetim osebam, pridemo do zaključka, da bi v nezasedenih hišah moglo živeti najmanj 400.000 oseb, to je petina buenosaireškega prebivalstva, ne upoštevajoč predmestij. Omenjena ugotovitev nam šele da pravo sliko kako vnebokričeč je stanovanjski problem v Buenos Airesu.

Prav sleherni okraj buenosaireškega velemesta nam nudi obilico nezasedenih stanovanj in hiš, naj bo to Belgrano, Villa Devoto, Boca, Barracas; celo v popolnoma novih predelih, kot je Parque Chas, vidimo lahko množico rdečih tablic, ki oznanjajo, da ponujajo v najem hišo ali stanovanje. Celó v središču mesta takih letakov kar mrgoli. Po 6 ali 7 nadstropne hiše, ki imajo po 20 departamentov (stanovanj), imajo dostikrat okoli 10 – 12 stanovanj nezasedenih; celo z departamenti, ki se oddajajo razmeroma poceni, po 80 – 100 pesov na mesec. Ravno toliko je videti na vratih prilepljenih ali privezanih belih papirjev, svojevrstno argentinsko znamenje, da se oddajajo sobe za samce.

+

Malo je velemest na svetu, kjer bi prebivalstvo živelo v tako nehygieničnih razmerah kot v Buenos Airesu.

Dalje prihodnjič

Duhovno življenje je objavilo

AVGUST

PRED 60 LETI (1945)

KAJ BI HODIL K MAŠI

I zseljenski duhovnik Janez Hladnik opozarja rojake: »Spolnjevanje nedeljske dolžnosti je samo en del postave, a tako važen, da pomeni popolni polom dušnega življenja, časno in večno nesrečo, za osebe in za narode, kateri se oddaljijo od oltarja, na katerem Odrešenik zadoščuje za naše grehe in nam deli sadove odrešenja. Vsi verni rojaki smo poklicani, da storimo vse, kar je v naši moči, da približamo spet božji službi tiste rojake, kateri so se zanemarili, da jim pomoremo do ključa, kateri odpira vrata do resnične sreče.«

PO ARGENTINI SEM IN TJA

Janez Hladnik je obiskal rojake v provinci Misiones, nato pa z letalom odšel iz Posadasa proti Asuncionu v Paragvaj, obiskat slovenske šolske sestre. Takole opisuje del vožnje: »Kakor smo imeli prvi del poleta iz Posadas v Iguazú povsem nemoteno in prijetno vožnjo, nas je v tem drugem delu veter neprestano stresal, nas nagibal zdaj sem zdaj tja, pa spet smo sunkoma padli in sunkoma spet stremeli nazaj v vis, da se je kar začel obračati želodec in obrazi sopotnikov so bledele. Ko se je neprijazni veter poigraval z nami, je ta in oni sopotnik pogledoval proti meni... Kdo ve, če ni bil kateri tak 'tragacuras', ki je v oštariji, s polnim trebuhom, na varnem stolcu in še med enakomislečimi nevernimi tovariši kaj gostobeseden o tem, da ni treba

ne papeža, ne farja, ne Cerkve, ne vere, ker so danes ljudje že dosti prosvetljeni... Koristna šola je za marsikaterega tistih prosvetljenih, če doživi kak tak resen trenutek v življenju, ko mu smrt pogleda naravnost v oči in ko se zave, kako majhen je in kako silno je to, kar stopa pred njega. Tedaj pač ne bo samozavestno kričal: 'morda sem boljši kristjan kot vi', 'jaz nimam nobenega greha' ali 'jaz se smrti nič ne bojim'. Brez Boga in farja se še kako živi, toda pogled smrti v oči je pa brez teh stvari nekaj obupnega!«

KAJ JE Z DR. ROŽMANOM

»V komunističnih ameriških listih je bil ljubljanski škof dr. Rožman ponovno napaden kot kolaboracionist. Kdor je zasledoval razvoj dogodkov v domovini, ne bo lahkoverno sprejemal očitkov, katere brezumni ali veri sovražni ljudje mečejo na katoliškega škofa, kakor je dr. Rožman, ki je vse od študentovskih let dokazal, da je zvest in zaveden Slovenec. V domovini so se godile mnoge stvari, katere bodo pozneje nepristransko pojasnile stališče dr. Rožmana. Znano je, koliko se je prizadeval, da bi preprečil nepotrební bratomorni boj in da bi narodu prihranil čim več gorja. Počakajmo, da se strankarske strasti pomiré. Ni znano, kje je sedaj dr. Rožman. Trdijo, da se je umaknil iz Ljubljane.«

POMOČ DOMOVINI

»Komisija za koordinacijo Pomoči je priredila veliko razstavo nabranih darov in z lastno roko izdelanih oblačil za pomoč Jugoslaviji. *Ljudski oder* je tudi organiziral razstavo v svojih pro-

storih v Villa Devoto. Dokazali so rojaki, včlanjeni pri *Ljudskem odru* in *Cankarju*, da tudi v dejanju delajo in žrtvujejo. *Samopomoč Slovencev* je imela prav lepo obiskano čajanko 5. avgusta. 19. avgusta pa je bila balinarska tekma, ki je zbrala obilo rojakov in tudi prinesla lep dohodek za pomoč domovini. *G.P.D.S.* pridno nadaljuje zbirko za pomoč. *Slovenski dom* je pripravil veliko prireditev, katere čisti dobiček je namenjen v pomoč domovini. Na sporedu je bila igra *Mati* in razne druge točke. V Rosariju sodelujejo vsa društva. 15. avgusta se je vršila živahna prireditev v salonu Majestic hotela s filmskim programom.«

ROJAKI PRIMORCI

»Kar pohitite! Vsak naj se pozanima, kje more podpisati svoj glas za slovensko in jugoslovansko Primorje! Ne odlašajte! Kjer je več rojakov, skupaj sporočite! Ne pozabite za Istrijane!

Nekateri rojaki so v zadregi, ali naj podpišejo zahtevo Slovencev glede Primorske. Opozarjamo, naj kar brez skrbi vsak priloži svoj podpis. To je narodna dolžnost vsakega Slovenca.

Oni rojaki in rojakinje, kateri žive v oddaljenih krajih, naj pošljejo svoje podatke in sicer: Ime in priimek; leto in kraj rojstva, ulico in hišno številko, kjer je prebival v domovini; leto, ko je odšel v tujino in svoj sedanji naslov. Vsakdo naj pooblasti, da se ga podpiše v njegovem imenu. Podatke pošljite na: Odbor za Jugoslovansko Primorje, San Blas 1951, Buenos Aires.«

PRED 50 LETI (1955)

6 : Prvi sestanek **Slovenskega tečaja za fante** je bil v prostorih Slov. hiše. Odslej bo v sobotah zvečer.

7 : **Novo mašo je imel Franc Himmelreich** v župni cerkvi Florida. Slavnostni govornik je bil Anton Orehar.

7 : *Slovenska misijonska zveza* je organizirala **predavanje o Indiji** in položaju katoliške Cerkve v njej, katerega je imel misijonski škof v

Indiji mons. Tobar v dvorani župnišča v Ramos Mejiji.

14: **Novo mašo je Jošt Martelanc** prvič zapel v salezijanski kapeli sv. Frančiška Saleskega v Buenos Airesu. Govoril mu je univ. prof. dr. Ivan Ahčin, pel pa pevski zbor Gallus.

14: Na 4. rednem **sestanku SFZ** je predaval dušni pastir Jože Košček o zanimivih in poučnih tragedijah mladosti, ki jih je sam opazoval in ki jih je združil pod naslovom: **Kuj me, življenje, kuj!**

21: SFZ in SDO sta posebej priredili **domobransko proslavo** v župnijski dvorani v Ramos Mejiji.

26: **SKA** je priredila bralno gledališko predstavo celotne Claudelove drame **Marijino oznanjenje**.

28: Ob najlepšem spomladanskem vremenu so poromali rojaki v **svetišče Matere božje v Lourdesu**. Prišlo jih je blizu 1000. Slavnostni govor je imel Janez Markič, župnik iz Pontevedre, ki je tudi vodil ljudsko petje. Po maši, ki jo je daroval Anton Orehar, so sledile litanije Matere božje in blagoslov z Najsvetejšim.

PO TUJIH OBZORJIH

VALIANT (Mirko Šušteršič)

Po tujih obzorjih se vdira stopinja in težka izginja kot v peščenih morjih.

Sonce ogromno, žareče, kot jekla razbeljena kaplja med kri se raztaplja, v žilah me peče.

Misel po utehi blazni – a daljavi ni konca: kot jastreb je lačna mojih kosti.

Ta samota – veš, brate – ni mehka, je kot madež krvi po tleh razlit, je kot rana vneta, med bodeče kakteje ujeta, je kot velik trn – v čelo zabiti.

iz naše kronike

METKA MIZERIT

SLOVENCI V BUENOS AIRESU SMO POČASTILI SV. REŠNJE TELO

s procesijo v nedeljo, 29. maja. Vsako leto imamo to slavlje po prostranem parku salezijanskega zavoda v Ramos Mejiji. Ker je deževalo, je bila procesija v cerkvi Marije Pomočnice kristjanov. Posamezni blagoslovi so bili pri stranskih oltarjih. V procesiji so se zvrstili šolski otroci in deklice, ki so potresale cvetje. Nato je sledila lepa vrsta ministrantov in duhovniki z Najsvetejšim. Procesijo je vodil delegat dr. Jure Rode. Evangelije so peli g. Toni Bidovec, g. Franci Cukjati, misijonar g. Lovro Tomažin in zadnjega zopet g. Franci Cukjati. Navzoč je bil tudi pater dr. Alojzij Kukovica. Besedila med berili je bral inž. Janez Lavrič. Ljudsko petje je vodila priložnostna pevska skupina pod vodstvom Andreja Selana. Pri maši je na orglah spremljala petje gospa Anka Savelli Gaser. Sv. mašo je daroval delegat dr. Jure Rode. Ob koncu maše se je poslovil od misijonarja patra Tomažina in se mu zahvalil za vso pomoč med njegovim bivanjem med nami. Misijonar odhaja za nekaj časa v Slovenijo, potem pa nazaj v misijone.

KONCERT MEŠANEGA PEVSKEGA ZBORA SAN JUSTO.

Kulturna organizacija Ars Hungarica je pripravila ciklus koncertov pod pokroviteljstvom veleposlaništev. Slovenec je predstavil Mešani pevski zbor San Justo pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar. Koncert je bil v petek, 27. maja, v cerkvi sv. Janeza Krstnika v Buenos Airesu. Slovenski zbor je nastopil s sledečimi pesmimi: Gallusovi »Heroes pugnate viri« in »Ascendit Deus« ter Grubarjevo »Sonce že zahaja«. Nato so zapeli narodne v

priredbah: Dekle to mi povej (Vasilij Mirk); Stoji gartelc zagrajen (Oskar Dev); Planinska (Anton Foerster); Na tujih tleh (Anton Funtek); Dajte, dajte (Aldo Kumer) in Marko skače (Samo Vremšek). Številno občinstvo jih je nagradilo z burnim ploskanjem.

Nato je nastopil organist Enrique Rimoldi, ki je na harmoniju zaigral eno madžarsko in eno slovensko skladbo.

Sledil je nastop zbora Coral Hungrica, ki je pod vodstvom Sylvie Leiderman, zapel pesmi znanih madžarskih skladateljev.

Za konec sta oba zbora pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar zapela verze Horaca »Horatii Carmen II 10«.

Čestitamo Mešanemu pevskeму zboru San Justo, ki nas je lepo predstavil pred domačim in tujim občinstvom.

OBČNI ZBOR NA PRISTAVI je bil v nedeljo, 29. maja. Novoizvoljeni predsednik Edvard Kenda je pozdravil vse navzoče, se zahvalil dolgoletnemu predsedniku Janezu Jelencu za opravljeno delo ter prosil, naj mu pomagajo pri tako težkem in odgovornem delu. Novoizvoljeni odbor sestavljajo: predsednik Edvard Kenda; podpredsednik Andrej Golob; tajnica Metka Kopač; blagajničarka Helena Dolinšek; pomočnik cont. Nejko Skubic; kulturni referent inž. Franci Schifferer; pomočniki: Dominik Oblak, Miha in Anka Gaser ter Sandi Gaser; tiskovni referent Matjaž Čec; gospodarji: Marko Čop in Igor Ahčin; pomočniki: Dani Čop, Tomaž Maček, inž. Franci Gričar, Polde Golob, Marko Jerovšek, Rudi Gričar in Danijel Boh; folklorna referentka Adrijana Ahčin; mladinska referentka Marija Čec; pomočniki: Aleksander Zarnik, Adrijan Gaser in Martin Pavlovčič; odgovorni za spletno stran

Miloš Mavrič; nadzorni odbor: Marjan Kopač, Janez Jelenc in Frenk Klemenčič; uradna upravnika Društva Slovenska Pristava: cont. Andrej Kostelec in dr. Marjana Magister.

IZREDNI OBČNI ZBOR ZVEZE SLOVENSKIH MATER IN ŽENA je bil v četrtek, 2. junija. Gospe so ga sklicale, ker je Zveza zaprosila za pravno osebnost. Vodila ga je predsednica gospa Pavlina Dobovšek.

Po končanem občnem zboru je bil razgovor z gospo Jožo Šturm, ki nam je pripovedovala o tragičnih dogodkih v letu 1945.

V soboto, 4. junija, je bila **MLADINSKA SV. MAŠA**, ki jo je daroval g.

Franci Cukjati. Sledilo je predavanje patra Alfreda Saenza o mladini.

DOMOBRAVSKA PROSLAVA V SLOVENSKI HIŠI je bila v nedeljo, 5. junija. Ob šestdesetletnici tragičnih dogodkov smo se spominjali po bitih domobrancev in vseh žrtev komunistične revolucije na Slovenskem. Osrednjo spominsko proslavo je pripravila naša krovna organizacija Zedinjena Slovenija.

Sv. mašo je daroval delegat dr. Jure Rode; somaševal pa je g. Pavle Novak CM. Med mašo je prepeval Mešani pevski zbor San Justo pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar. Pri pridigi se je dr. Jure Rode spomnil naših domobrancev, ki so

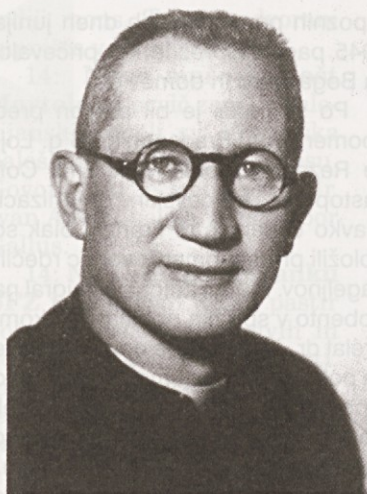
v poznih pomladanskih dneh junija 1945 padali v brezna kot pričevalci za Boga, vero in domovino.

Po sv. maši je bil poklon pred spomenikom. Predsednik ZS g. Lojze Rezelj, podpolkovnik Emil Cof, zastopnika borčevskih organizacij Slavko Urbančič in Franc Oblak so položili pred spomenik venec rdečih nageljnov. Franci Žnidar je zaigral na trobento v spomin pobitim vojakom. Prelat dr. Jure Rode je opravil molitve za pokojne. Vsi pa smo zapeli vedno lepo pesem »Oče, mati«, ki so jo peli domobranci, ko so branili slovensko zemljo pred komunističnim nasiljem.

Proslava se je nadaljevala v veliki Dvorani škofa Rožmana. Spominski govor je prebral arh. Jure Vombergar. Sledil je odrski prikaz »V znamenju križa«. Lepo sceno s križem v središču je izdelal g. Tone Oblak. Zamisel, besedilo in izbor pesmi je bilo delo Toneta Rodeta. Režijo je imel na skrbi Blaž Miklič. Recitatorja sta bila Metka Markovič Marinčič in Janez Krajnik. Igralci na odru pa so bili: Elizabeta Rupnik, Marija Zurc Čeč, Tone Podržaj in Marko Štrubelj. Med posameznimi besedili je pel Mešani

Ciklus koncertov v cerkvi sv. Janeza Krstnika v Buenos Airesu, na katerem je nastopal tudi Mešani pevski zbor San Justo pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar. Foto: MARKO VOMBERGAR

Mons. JANEZ HLADNIK
Spominska sv. maša v cerkvi sv. Jožefa v
Lanusu ob 40-letnici njegove smrti

MILOŠ STARE
Sv. maša v cerkvi Marije Pomagaj
ob 100-letnici njegovega rojstva

pevski zbor San Justo. Za kostume in maske je bila odgovorna Veronika Malovrh. Za luči in zvok so poskrbeli Damijan Ahlin, Marko Štrubelj ter Aleks in Andrej Šuc. Za konec smo zapeli našo izseljensko himno dr. Kremžarja »Slovenija v svetu«. Šestdeset let slovenske tragedije in našega zdomstva, zamišljeni smo odhajali domov. Pred spomenikom so dehteli nageljni, našim mučencem v spomin.

45. OBČNI ZBOR V SLOVENSKEM DOMU V CARAPACHAYU je bil v nedeljo, 6. junija. Bil je informativnega zna-

čaja. Vodil ga je predsednik Franci Žnidar. Odborniki so poročali o svojem delu, nato pa je povzel besedo delegat dr. Jure Rode, ki je duhovni vodja doma. Poudaril je pomen ohranjanja verske in narodne zavesti, dela za skupno dobro rojakov in medsebojno pomoč. Občni zbor je zaključil predsednik Franci Žnidar, ki je prosil za sodelovanje pri skupnem delu.

Naslednjo nedeljo, 12. junija, je bila **V CARAPACHAYU SPOMINSKA PROSLAVA po sv. maši**. Vodila jo je kulturna referentka Marjana Pirc. Preživeli domobranci so prižgali spominsko svečo; vsi pa so molili za pokoj duš pobitih domobrancev. Napovedovalka je prebrala lep spominski govor. Na sporedu je bil film »Izziv«, ki prikazuje Slovenijo v času, ko je divjala po naši zemlji krvava komunistična revolucija. Po končanem filmu so vsi navzoči zapeli »Oče, mati...«

V soboto, 11. junija, je bila v slovenski cerkvi Marije Pomagaj **MAŠA ZA pokojnega MILOŠA STARETA OB STOLETNICI NJEGOVEGA ROJSTVA**. Sv. mašo je daroval dr. Jure Rode. Udeležili so se je sorodniki, sodelavci in prijatelji g. Miloša Stareta.

V četrtek, 16. junija, je bil mesečni **SESTANEK ZSMŽ ODSEKA SAN MARTIN**. V spomin na 60. obletnico poboja domobrancev in odhoda od doma je gospa Pavči Maček Eiletz pripovedovala o svojih spominih, ko je bila s svojo sestro zaprta v Teharjah.

POSLOVILNI VEČER RASTI XXXIV. je bil v soboto, 18. junija. Za geslo so si izbrali naslov almanaha »Za soncem v svobodo«. Petošolci, njihovi starši in profesorji so se udeležili sv. maše za srečno pot. Daroval jo je g. Franci Cukjati.

V Dvorani škofa Rožmana so dijaki predstavili program, ki so ga pripravili za nastop v Sloveniji. Nastopajoče je predstavila in se zahvalila vsem sodelujočim gospa Marta Jenko Škulj. Povezavo sta prebrala Marjana Dobovšek in Jožko Rožanec. Skupina je zaplesala tan-

go, argentinski folklorni ples zamba, ter štajerski ples. Recitali so več pesmi in zapeli pesem Slovenija, ki jo je napisal Jožko Rožanec in uglasbil Tomaž Sušnik. Od dijakov se je poslovila ravnateljica tečaja prof. Neda Vesel Dolenc, nato pa še lic. Martin Dobovšek v imenu staršev. Zamisel in besedilo povezave je pripravila gospa Vera Podržaj, recitacije pa je pripravil dr. Štefan Godec.

Tretjo nedeljo v juniju, 19., smo v Argentini praznovali **OČETOVSKI DAN**. Pri sv. maši smo se spomnili živih in pokojnih očetov, dedov in pradedov. Potem pa so po slovenskih domovih pripravili čestitke in pogostitev.

V nedeljo, 19. junija, je bil **OBČNI ZBOR SDS ARGENTINA**. Člani so se udeležili sv. maše v cerkvi Marije Pomagaj. Sv. mašo so darovali za Slovenijo. Na občnem zboru je bil izvoljen sledeči odbor: predsednica Andrejka Dolinar Hrovat, podpredsednika Andrej Grilc in Damijan Ahlin. V izvršnem odboru so še: Martin Radoš, Iva Gorše Koščak, Branko Rebozov, Jože Malovrh; Franci Dolinar, Franc Oblak, Janez Škulj in Jože Zihrl. V nadzornem odboru so: lic. Ivan Korošec, Franc Osterc in Janez Kožar.

V SLOVENSKI VASI JE BILA SPOMINSKA PROSLAVA ob 60. letnici največje slovenske tragedije v nedeljo, 19. junija. Sv. mašo, pri kateri so se rojaki priporočili našim mučencem, je daroval g. Jaka Barle CM v cerkvi Marije Kraljice. Pri pridigi je opozoril na povezavo treh obletnic: šestdeset let pokola slovenskih domobrancev in našega begunstva, petdeset let požiga buenosaireskih cerkva in štirideset let od smrti msgr. Janeza Hladnika.

Sledil je poklon pred spomenikom v Hladnikovem domu, kjer so preživeli domobranci Jože Čampa, Slavko Reven in Zdenko Rot položili venec rož pred spomenikom. G. Janez Petek CM je opravil molitve za pokojne. V dvorani se je nadaljevala žalna slovesnost. Govoril je predsednik ZS g. Lojze Rezelj. Poudaril je, da so se slovenski domobranci borili pod geslom Bog, Narod, Do-

movina. Odrski prikaz so doživeto podali Kristina Mehle, Veronika Rot, Marjana Urbančič, Andrej Črnak, Marko Kocjančič in Gabrijel Urbančič. Pripravili so tekst, ki ga je zbrala Ivana Tekavec. S pesmijo Moja domovina so navzoči zaključili žalno slavlje.

V ponedeljek, 20. junija je bila v cerkvi sv. Jožefa v Lanusu **SPOMINSKA SV. MAŠA ZA pokojnega msgr. JANEZA HLADNIKA OB 40-LETNICI NJEGOVE SMRTI**. Po maši je bil poklon pred spomenikom. Sv. maše so se udeležili rojaki iz Slovenske vasi, da so se tako spomnili svojega dobrotnika, ustanovitelja vasi.

ZSMŽ ODSEK PRISTVA je imela svoj sestanek v ponedeljek, 20. junija. Vodila ga je predsednica Marta Golob. Gospa Cirila Žužek je brala zapiske svojega očeta g. Franceta Perniška, ki jih je pisal tragičnega junija leta 1945.

DOMOBRANSKA PROSLAVA V SLOMŠKOVEM DOMU je bila v nedeljo, 20. junija. Sv. mašo za pobite domobrance je daroval g. Franci Cukjati. Peli so otroci Slomškove šole pod vodstvom Marcela Brula. Proslavo ob 60-letnici slovenske narodne tragedije je uvedla prof. Neda Vesel Dolenc z besedilom dr. Tineta Debeljaka »Spomin žrtvam je luč novim rodovom«. Proslavo je pripravil kulturni odsek (Marko Selan). Mešani pevski zbor pod vodstvom Pavla Erjavca je zapel pesmi: Naj čuje nas presvetli Bog; Gozdič je že zelen; Kje so tiste stezice in Lipa zelenela je. Dr. Štefan Godec je podal metniško besedilo naših pesnikov. Zastopnika preživelih domobrancev Tone Kastelic in Ivan Makovec sta pred spominsko ploščo položila venec rož, otroci pa svečke. G. Franci Cukjati je opravil molitve za pokojne. Vsi skupaj pa smo obljubili zvestobo domovini s pesmijo »Oče, mati«.

PRAZNIK SLOVENSKE DRŽAVNOSTI. Naša krovna organizacija Zedinjena Slovenija pripravi vsako leto slovesno praznovanje rojstva Republike Slovenije. Tudi letos smo se zbrali v

soboto, 25. junija, v cerkvi Marije Pomagaj. Sveto mašo za Slovenijo je daroval delegat dr. Jure Rode. Slovesnost bogoslužja je povzdignil Slovenski pevski zbor iz San Martina pod vodstvom prof. Lučke Marinič Kastelic, ki je ubrano prepeval. Na orglah jih je spremljala gospa Anka Savelli Gaser. Predsednik ZS g. Lojze Rezelj, prof. Neda Vesel Dolenc in veleposlanik RS mag. Bojana Grobovšek so pred spomenik našim junakom položili slovenski šopek. Slovesnost se je nadaljevala v slavnostno okrašeni dvorani škofa Rožmana. Na odru je visela slovenska zastava. Sceno je pripravil Andrej Golob. Program večera je napovedoval tajnik ZS Tone Mizerit. Dijaki srednješolskega tečaja so prinesli v dvorano zastave: argentinsko, slovensko in Evropske zveze. Številni gostje so zapeli obe državni himni. Najprej je pozdravil predsednik ZS g. Lojze Rezelj. Sledil je pozdrav veleposlanika RS mag. Bojana Grobovška, ki se je obenem tudi poslovil od slovenske skupnosti. Odšel bo v Slovenijo, ker je potekel njegov mandat. Slavnostni govornik je bil prof. Vinko Rode, ki je v izbranih besedah opisal zgodovino slovenske države in zaključil svoje misli s Prešernom: »Bog živi ves slovenski svet!« Slovincem v Argentini je za ta praznik poslal pozdrav tudi predsednik slovenske vlade g. Janez Janša.

Sledil je kulturni program in sicer nastop folklorne skupine Maribor iz Carapachaya, ki je zaplesala venček prekmurskih plesov. Letošnja nagrajenca sta bila g. Anton Kastelic in arh. Jure Vombergar, ki sta za svoje delo v slovenski skupnosti prejela odličje ZS. Od veleposlanika mag. Bojana Grobovška se je poslovil predsednik ZS g. Lojze Rezelj in mu za spomin podaril knjigo Zbornik dela z zvestobi in ljubezni. Sledila je prijateljska večerja, ki jo je letos pripravil Slomškov dom. Delegat dr. Jure Rode je blagoslovil jedi, ki so

Na praznik slovenske državnosti v Slovenski hiši. Anton Kastelic (zgoraj) in arh. Jure Vombergar - letošnja nagrajenca ZS. Slovo veleposlanika RS mag. Bojana Grobovška. Foto: Marko Vombergar (Prihodnjič več slik)

jih gospe prijazno postregle. Med večerjo so si gostje ogledali slike naših umetnikov; pripravila jo je ga. Andrejka Dolinar Hrovat. Rjaki so se po večerji zadržali v prijateljskem pogovoru.

malo za šalo...

»Kako sta si vzhod in zahod razdelila marksistično dediščino?«

»Vzhod je dobil Marxa in Engelsa, zahod pa kapital.

+

Dva Škota sedita v zdravnikovi čakalnici. Pacientka v isti čakalnici vpraša prvega:

»Kaj pa vam je?«

»En peni sem pojedel.«

Potem vpraša drugega:

»Kaj pa vam manjka?«

»Tisti peni.«

+

Študent, ki ni opravil izpita, je mami poslal telegram z naslednjo vsebino:

»Nisem naredil izpita! Pripravi očeta!«

Mama mu je poslala odgovor:

»Oče pripravljen! Pripravi se tudi ti!«

Mlad zaljubljen par v restavraciji.

»Tako si sladka, da bi te kar pojedel!« je rekel mladenič.

»Tudi ti si sladek in tudi jaz bi te lahko kar pojedla!« je rekla ona.

»Bosta po vrhu še kaj spila?« ju je vprašal natakak.

+

Na vrata davčne pisarne

je neki uradnik prilepil napis:

»Plačajte davke z nasmeškom!«

Neki šaljivec je pripisal: »Jaz sem poskusil, toda ti faloti so hoteli denar.«

+

Iz sporeda kmetijske razstave:

»Ob 10. uri prihod govedi, ob

11. uri prihod častnih gostov, ob

12. skupno kosilo.«

UVOŽENO IZ SLOVENIJE

- Ali bi bivši komunisti pridigali, naj pozabimo na preteklost, če bi bilo v preteklosti vse bleščeče?
- Ali ni žalostno, da so vodilni tovariši pozabili vse, kar so počeli v svojem najbolj herojskem obdobju?
- Ali ni žalostno: vse življenje se je hvalil, da je revolucionar, zdaj pa se spreneveda, da pri nas revolucije sploh ni bilo.
- Ali se bomo Slovenci v združeni Evropi zavzemali za bratstvo in enotnost?
- Ali so tisti, ki so proti Natu, za renesanso Varšavskega pakta?
- Ali veste, kako po novem pravijo falotom? Pragmatiki.
- Antifašisti niso cepljeni proti totalitarizmu.
- Berem, da ima Moskva Slovenijo za zanesljivo. Torej je tranzicija končana.
- Bil sem kolaboracionist. Petinštirideset let sem sodeloval s komunisti.
- Bojim se, da se bo zdaj fašizem spet pojavil; nekateri ga potrebujejo, da bi ga spet premagali.
- Bolj enaki so že poskrbeli za svoje sinove in hčere, še bolj enaki pa tudi za svoje vnuke.
- Bolj mi je bil všeč predkomunistični, kot mi je všeč pokomunistični čas.

Vpliv preteklosti – Marko Kremžar ...	193
Prošnja za duhovniške poklice	
- Lojze Kukovica	194
Nastati mora spet radovednost do krščanstva – Joseph Ratzinger ...	195
Marijino vnebovzetje – Silvester Čuk	196
Klara – ustanoviteljica reda klaris – Silvester Čuk	197
Nameni Apostolata molitve	198
Program za življenje – Janez Tratar .	199
Imam čas – Michel Quoist – Prevedla Metka Mizerit	199
Samo dve ljubezni svta – Michel Quoist – Prevedla Metka Mizerit	200
Drugi jaz	202
Ali stori Cerkev kaj proti Aidsu?	203
Vprašujete – odgovarjamo – Lojze Kukovica	205
Zakaj je Marija Simma postala znana? – Prevedel in priredil Stane Snoj	206
Zakaj cunami – Vladimir Kos	208
Cunami božja kazen? – p. Mirko Pelicon	208
Mašna daritev – Kardinal Christoph Schönborn	209
Zlatomašnik Franc Himmelreich – S.S.	210
Kaj je svoboda? – p. Mirko Pelicon .	212
Bodi hvaležen za vsak dan – Alfonz Gerhardt	212
Italijansko-slovenski debati o fojbah na rob – Ivo Kerže	213
Letos v Meki dva milijona romarjev – Ambrož Kodelja	214
My house – my castle – Franc Dalibor	215
Leto brez sonca – Marko Kremžar	216
Duhovno življenje je objavilo	219
Po tujih tleh – Valiant (Mirko Šušteršič)	219
Iz naše kronike – Metka Mizerit	220

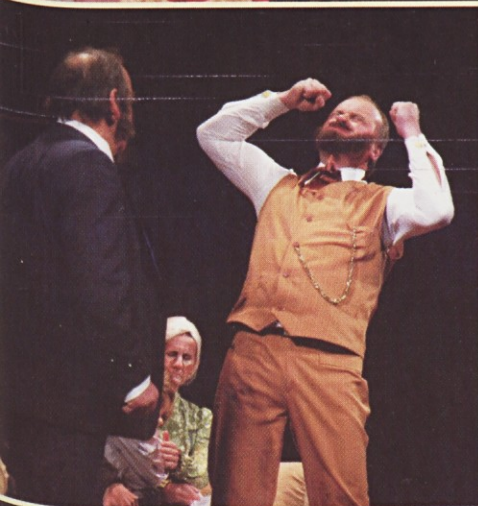
DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKA VERSKA REVija - Izdaja ga Slovensko dušno pastirstvo

Direktor: mons. dr. Jure Rode - **Urednik:** arh. Jure Vombergar - **Članica uredniškega odbora:** Metka Mizerit - **Tehnični urednik:** Stane Snoj - **Grafično oblikovanje:** Rozka Snoj - Ramón L. Falcón 4158, C1407GSR Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4636-0841 - Fax: +54-11-4636-2421 - E-mail: dusno_pastirstvo@ciudad.com.ar - Registro de la Propiedad Intelectual Nº 90.877 - **Tisk:** Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - E.E.UU. 425 - C1101AAI Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4362-7215 - E-mail: info@vilko.com.ar

POVERJENIKI: ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. - **ZDA:** Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA - **KANADA:** Rado Krevs, 75 Trowell Ave, Toronto M6M, 1L5 Canada. - **ITALIJA:** Trst: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia - **Gorica:** Riva Piazzuta 18, 34170 Gorizia, Italia. - **AVSTRIJA:** Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA: ARGENTINA: po raznašalcih: \$60; po pošti: \$75 - OBMEJNE DRŽAVE: 85 dol; brez Stezic: 60 dol - AMERIKA: 100 dol; brez Stezic: 65 dol - OSTALE DRŽAVE: 115 dol; brez Stezic: 70 dol - Pošiljanje po več izvodov skupaj zniža poštno stroške - **Denarna nakazila na bančni (ne osebni) ček na ime:** Jorge Rode, Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina

Igra **STRÍČEK VANJA**, ki jo je uprizorilo Slovensko gledališče Buenos Aires v Našem domu v San Justu. Foto: Marko Vombergar

DOMOBRANSKA PROSLAVA V DVORANI ŠKOFA ROŽMANA V SLOVENSKI HIŠI - Foto: Marko Vombergar

Compo
Argentino
Suc. 17 Bs. As.
FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 6395
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 2560

La Vida Espiritual Revista mensual religiosa. Editor: Misión Católica Eslovena. Director: Mons. dr. Jorge Rodé
Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires - Argentina - Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 90-877
Impresión: Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires - Argentina